NOV 5 1919

Published and distributed under permit (No. 739) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

"SANDARA"
Leidžia kas ketvergas
Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kitose viešpatystėse $2.50
"SANDARA,"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

SANDARA

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Organas

"SANDARA"
Published Every Thursday
By the Lithuanian National League of America.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $2.00
To Foreign Countries $2.50
"SANDARA,"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Entered as Second-Class matter January 14, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

No. 44 Tel. South Boston 52015. South Boston, Mass., Spalio (October) 30 d. 1919 m. **Metai VI.**

Amerika ir Anglija Draugaujasi su Vokietija.

SANTIKIAI VOKIETIJOS SU ANGLIJA.

Londone paskelbiama, kad išvažiavimas į Berliną Walford H. M. Silby reiškia vėl atsidarymą Anglijos ambasados Berline ir atnaujininimą diplomatiškų ryšių tarpe Anglijos ir Vokietijos.

Taipgi manoma, kad greitu laiku Francis Aswald Lidley, tais pat tikslais Anglijos pasiųstas į Austrijos sostinę Vienną. Nors Lidley Viennoje bus įgalotas Anglijos valdžios atstovas, vienok su Austrija Anglija dar nesumezgė tokių stiprių diplomatiškų ryšių, kaip kad su Vokietija.

Žinias imame iš "New York Times". Jos parodo, kad didelės valstybės pradeda prieiti prie normalio gyvenimo, vien tik mažosios tautos, kurių liuosavimą kariaudami didžiunai dengėsi, ir šiandie dar net nevisų valstybių pripažintos, galingesnų teriojamos ir jų nusiskundimo balsą mažai kas išklauso.

AMERIKOS PREKYBA SU VOKIETIJA ATNAUJINTA.

Suvienytų Valstijų laivyno admnistracija paskelbė, kad jau galima siųsti iš Amerikos į Vokietiją visokias prekes, "nuo mažų" ir baigiant įvairiomis mašinomis. Siunčiant prekių laivus iš Amerikos į Vokietiją už pervežimą reikia mokėti 70 centų už kiekvieną šimtą svarų.

Šis paskelbimas padarytas spalio 23, ir yra pirmas karei pasibaigus.

Užpuolė Banką.

Keturi banditai Beaver Falls, Pa., privažiavę prie Vincent Sarkaida banko įsiveržė į vidurį ir užkamandavojo "rankas augštyn". Bandžiusį šaut bankierių banditai nušovė ant vietos, kasierių, bankieriaus brolį, mirtinai sužeidė. Pašautą banditą draugai nusivežė su savim.

Didesnėms Pennsylvanijos bankoms banditai nėra pavojingi, kadangi visos durys pritaisytos ant elektriškų uždarymų ir banditai pagaunami, kaip šeškai sląstuose.

TEISIA VOKIEČIUS.

Laike šios karės nekurie karuomenės valdininkai labai žiauriai elgėsi su civiliais gyventojais užimtose vietose. Dabar pranešama, iš Paryžiaus, kad Lille prasidėjo teismas dviejų Vokietijos oficierių, Strause ir von Linder, kurie papildė daug kriminališkumų užimtose Francijos vietose. Teismas laukia daugybės karės kaltininkų ir pasižymėjusių savo žiaurumais valdininkų. Daugiausia žiaurybių vokiečiai pripildė Lietuvoje.

Anglijos užsienių reikalų sekretoriumi vieton išvažiavusio į Paryžių Balfour tapo paskirtas Earl Curzon.

Estonijos pranešimai skelbia, kad laike Rusijos bolševikų užpuolimo ant Estonijos laivo ir Anglijos šarvuočio finų prieplaukoje, bolševikų laivas užėjo ant minos ir nuskendo. Žuvo 346 žmonės.

Francijos mieste Lille 80,000 dailydžių ir namų statymo darbininkų pareikalavo algų pakėlimo ir geresnių darbo sąlygų. Kuomet samdytojai neišpildė reikalavimo, visi darbininkai išėjo į streiką.

BROWN PRIEŠ LYGĄ.

Philip Marshall Brown, internacionalių teisių profesorius Princeton universitete, parašė straipsnį kritikuodamas propomuojamą pasaulinį tautų lygos idėją. Prof. Brown išrodinėjo dabartinės tautų lygos netobulumus ir nurodo, kad dabar lygą valdo tik penkios valstybės: Suvienytos Amerikos Valstijos, Anglija, Francija, Japonija ir Italija.

Profesorius Brown nurodinėja, kad tik tuomet galės pasilaikyti tikra tautų lyga, kuomet joje turės balsą visos tautos.

Francijos karės parlamentas, veikęs nuo 14, gegužės 1914, tapo paleistas spalio 19, 1919. Naujas parlamentas bus išrinktas gruodžio mėn., 1919.

Čecho - Slovakijos metinės sukaktuvės nuo įgyjimo laisvės tapo iškilmingai apvaikščiota Spalio 28, 1919.

Nuvarginta Lietuvos Visuomenė Dėkinga Sandariečiams už Neuilstantį darbavimasi Lietuvos Gelbėjime. Lietuvos visuomenei skausmai spaudžia širdį, kad dalis Amerikos lietuvių, t. y. Lietuvos motinų išaugintų sunų, vieton Lietuvos gelbėjimo darbo dengiasi įvairiais vardais ir nieko gero del vargingos Lietuvos nedaro.

Bolševikų Mobilizacija ir Propaganda.

TROCKIS MOBILIZUOJA PETROGRADO VYRUS.

Iš Kopenhageno pranešama, kad bolševikų kariškas ministeris, Leon Trocki, pribuvo į Petrogradą ir paskelbė mobilizaciją visų vyrų. Net 70 metų amžiaus seneliai imami bolševikiškon kariuomenėn.

Visi Petrogrado teatrai uždaryti ir po 8 val. vak. niekam nevalia išeiti į gatvę be specialio leidimo.

Bolševikų karės ministeris skelbia, kad Orlo apielinkėse bolševikų kariuomenė smarkiai sumušė Denikino kariuomenę.

Bolševikų bevielinio telegrafo žinios skelbia, kad bolševikai atsiėmė Pavlovsk ir Carskoje Selo. Sibiro fronte bolševikų karuomenė atsiėmė Tobolską nuo Kolčako armijos.

Gyvenantiems Suomijoje rusams tapo prisakyta stot į rusų caristo Yudeničo armiją.

Generolas Denikinas skelbia, kad bolševikai iš Maskvos greitai rengiasi bėgti net į Turkestoną su visais savo pulkais.

New York Times gavo pranešimą iš Paryžiaus, kad streikus Vokietijoje, Italijoje, Ispanijoje ir Portugalijoje kelia Rusijos bolševikų agentai, leisdami dideles sumas pinigų tai agitacijai.

ISPANIJOS DAKTARAI STREIKUOJA

Iš Madrido pranešama, kad tarnaujanti valdiškose Ispanijos įstaigose Ispanijos daktarai pareikalavo algų pakėlimo. Seville paviete gyvenanti daktarai padavė valdžiai ultimatumą, kad jeigu jų reikalavimai nebus pilnai išpildyti iki 1 dienai lapkričio, 1919, tat visi daktarai išeis į streiką.

Ex Oficieras sugautas ir Nubaustas.

Slaptosios policijos agentas Peter A. Rubano, Atlantic City sugavo buvusį Amerikos armijos oficierą, Eric E. Verrill, kuris buvo prasišalinės iš armijos pasivogdamas $62,000.00 valdiškų pinigų. $46,000 Verill buvo įdėjęs į automobilių biznį, o $13,000 prisipažino praleidęs įvairiuose gemberystėse. Oficieras yra 26 metų amžiaus.

Teisėjas Hand atsargiai ištyrė visą dalyką, o oficieras visame prisipažino ir nuėjo sėst į kalėjimą šešiems metams, su savim nusinešdamas tuos $300, kurie dar buvo užsilikę jo kišeniuose. Jeigu jo rekordai kalėjime bus geri, tat jis bus paleistas už dviejų metų.

BOLŠEVIKŲ PARLAMENTAS.

Londone gautos žinios per bevielinį Maskvos kablegramą, kad Rusijos Tarybų parlamentas bus sušauktas gruodžio 1, 1919.

Iš Suvalkijos. Išgirdus apie naujosios demarkacijos linijos tarp lietuvių ir lenkų kariuomenės nustatymą, kuriuomi Seinai ir Suvalkai tenka Lenkijai, vietos Seinų ir Suvalkų valdžios atstovai, vietos veikėjai ir šviesuomenė, daug pasidarbavusi administratyviam tų apylinkių sutvarkymui, susirinko išaiškinti patys sau dalykų stovį, kad nusistačius tikslingai savo veikimą ir ėjus išvien su vietos liaudimi.

Pasidalinus mintimis priimta ši rezoliucija:

1) Suvalkai, jei šiandien ir nelietuviškas miestas, lygiai kaip ir nelenkiškas, iš atžvilgio į gyventojų didžiumą, bet jisai yra Lietuvos miestas.

Kad Suvalkai privalo priklausyti Lietuvai, susirinkimas iškėlė šiuos motyvus:

a) Suvalkus įkurė penkios grynai lietuviškos ir dvi mišrios lenkų, lietuvių ir gudų apskritys, 1836 m. kai į šį tuo laiku dar mažutį miestelį perkelta gubernijos centras su įstaigomis;

b) Suvalkų gelžkelis ir plentas, ekonomijos atžvilgiu, gaivina visą Suvalkų Dzukijos šalį, kuri vien tik šiais keliais gali susisiekti su Gardinu ir užsieniu, atskyrus tuos kelius, ekonominis šio krašto krizis neišvengiamas.

c) Aplink Suvalkus yra dideliausi miškų plotai, kurie budami neapgyvendinti, priklauso daugiau Lietuvai, negu Lenkijai.

d) Suvalkai politinės strategijos žvilgsniu yra raktas į visą Dzukiją, nes Seinai, budami tarp Suvalkų ir Gardino, netekus šių miestų nustoja savo atspirties ir naturaliai turėtų pereiti lenkams.

Visų tečiau musų griežta nuomonė, kad pirmiau nustatytoji demarkacijos linija (su Suvalkais Lietuvoje) yra teisinga ir neprivalo buti keičiama. Prieš jos susiaurinimą laikome savo pilietine pareiga protestuoti.

Pabaltijos Tautos Gina si nuo Rusų, Lenkų ir Vokiečių.

Latvių kariuomenė eina pirmyn nuo Dunmunde (Ust Dvinsk) ir Bolderaa. Keli tiltai ant Dvinos ir viena sala pietuose nuo Rygos yra latvių rankose. Šeši anglų ir du francuzų laivai gelbsti latviams.

Iš Rygos pranešama, kad rusų generolas Bermondt prisakęs iššudyti visus latvius, tinkamus kariuomenėn.

Buvusis Vokietijos komendantas Prekulne, netoli Liepojaus, pasiskelbė to apskričio valdytoju.

Lietuvių kariuomenė taipgi gelbsti latviams.

Amerikos armija gelbės lietuviams ir latviams išvyti vokiečius iš Rygos.

PROPAGANDA PALESTINOJE.

Angliškai - Amerikoniška misija, nuvykusi Jeruzoliman švietimo ir nukentėjusių nuo karės šelpimo tikslais praneša, kad Palestinoje smarkiai darbuojasi Vokietijos ir Turikijos agentai, keldami Palestinos gyventojų neapykantą prieš Anglijos valdžią.

Palestinoje viskas neišpasakytai brangu. Jeruzolimo hoteliuose už $100.00 savaitėje vos galima gauti mažytis kambarėlis.

AMERIKOS RAUDONOJO KRYŽIAUS VAJUS.

New Yorke atsibuvo 210 Am. Raud. Kr. skyrių delegatų konferencija prisirengimui prie didelio vajaus po visą Ameriką. Vajus prasidės lapkričio 1, 1919 ir tęsis iki karės pabaigimo dienos, t. y. lapkričio 11, 1919. Per tą laiką manoma gaut 20 milijonų naujų narių Amerikos Raudonajam Kryžiui.

Filipinų Sala Anarchistams.

Tennessee senatorius McKellarm, narys senato komisijos investigacijos plieno darbinin. streiko priežaščių, įnešė bilą, sulyg kurios visi anarchistai, besikesinanti nuversti valdžią, bus išvežami į vieną Filipinų salą ir ten uždaromi.

Spalio 24, 1919, 2 v. p. p. laikrodžiai Suvienytų Valstijų tapo atsukta atgal vieną valandą.

A.L.T.S. Reikalai.

KRIVULĖ NO. 8.

Ponas J. Kerdiejus, "Sandaros" Administratoriui.

Gerbiamoji Sandaros Valdyba:

Malonėkite prisiimti mano rezignaciją iš veikiačiojo pirmininko A. L. T. Sandaros nuo 15 d. spalio, 1919; priežastis pasitraukimo iš to priedaringo darbo, kadangi išvažiuoju į Tėvynę, 22 d. spalio, 1919, pasitikėdamas, kad busiu paliuosuotas ir už tai tariu ačiu.

A. M. Martus.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Centro Valdybai

Šiuomi siunčių musų veikiančiojo pirmininko A. M. Martaus rezignaciją. Priežastis rezignavimo — Spalio 22 d. išvažiuoja Lietuvon.

Rezignaciją priimtume ar ne, o jis vistiek išvažiuoja. Kadangi iki musų Seimo lieka tik mėnesis laiko tad kažin ar mes nesulauktum Seimo be pirmininko?

Jonas Kerdiejus,
ALTS. Sekretorius.

So. Boston, Spalio 16, 1919.

Laikas per trumpas rinkti naują, prabusime šį mėnesį ir be pirmininko.

K. Jurgeliunas, išd.

Priimti rezignaciją ir palaukti musų metinio partijos Seimo, kuris referendumo pasekmėmis išrinks Sandaros pirmininką, etc.

J. Sekevičius, kas. gl.

Rezignaciją priimti. Seimas arti, pabuti be pirmininko iki Seimo.

K. A. Makarevičius išd. gl.

PASTABA "SANDARAI".

ALTS. 1 kp. Brooklyn, N. Y. laikytame susirinkime 17 d. spalio tarpe kitų tarimų, apsvarstė savo organo "Sandaros" įtalpą ir atrado reikalingu pastebėti kad tokios pastabos, kaipo tai rašo "Patrijotas" ar kitos tam panašios, nebutų talpinama organe, nes jos yra labai pragaištingos ir visuomenę klaidinančios. Musų kuopa iš kurios "Sandaros" Seimo nuskirti atstovai dalyvavo "Lietuvių Tautinės Tarybos" posedžiuose randa reikalingu pastebėti A.L.T.S. nariams kad netikėtų visokiems leidžiamiems paskalams apie "Tarybos" veikimą bei narius. Žmonės, katrie Taryboje darbuojasi, dirba kuogeriausiai del Lietuvos labo. Jei klaidos padaromos, tai netyčia. Neužmirškit, kad "kolčakiniai" ir lenkai paskyrė dideles pinigų sumas kad supjudyti lietuvius. Apsižiurėkite, kad visokie "Patrijotai" nepavirstų į jau žinomus "Azevus" ir kitokius "pravokatorius". "Sandariečiai"! Visi remkite savo įstaigas ir pasitikėkite savo vadovais, momentą svarbos neduokite suvedžioti.

A. L. T. S. 1-ma k-pa Brooklyn, N. Y.

Sekr. **Pr. Narvydas.**

Prierašas: Talpiname organan šį musų brooklyniškės 1-mos kuopos daromą neapgalvotą, nepamatuotą ir skaudų bei įžeidžiantį "pastebėjimą" — priekaištą "Sandarai" su musų sandarbininkais, o tai butent taikomai Patrijotui, kurio pastaruose "S." numeriuose tilpo pastabų pastabos pakedinant T. Tarybą. Užtaigi 1-mos kuopos nariai ir zurza apie "kolčakinių" bei lenkų pinigų sumas ir net apie provokatorius Azevus... Zurza gi nepaisant kad patįs neužginčina kad "Tarybos" klaidos jei padaromos, tai buk "tai netyčia".

Tyčia ar netyčia, o mes gyvename ir tikslus gi turime ne klaidas kartoti, bet jas taisyti, musu veikimą **tobulinti.** Užtai gi ir kriticizmas yra teikiamas. Tautinės Tarybos darbai ir darbininkai musų reikalavimų nepatenkina, už tai mes juos kritikuojame, o ypač tuomi labiau dabar kuomet artinasi Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Seimas, musų pareigos daug dalykų viešai perstatyti, idant Seimas juos pataisytų.

Prie šio dar brooklyniečiams reikia pastebėti šis dalykas: žmonės kaip Tarybon susirinkę taip ir kitosna įstaigosna neva atstovaudami musų partiją ignuoruoja ją; žmonės, kurie nustoję kaip visuomenės taip ir musų partijos pasitikėjimo; žmonės, kuriuos mes geidžiame gražuoju prašalinti, idant jų vietoj pastačius sugabesnius veikėjus, kurie sugebėtų daugiau padaryti del Lietuvos Neprigulmybės darbų; ir tie žmonės susirinkę musų įstaigosna, kurie veda kovą prieš mus savo užsispirimu veikdami savotiškai pataikaujant mums priešingiems gaivalams, ir tai tokių dar žmonių nieks taip šlykščiai įtarinėti "parsidavėliais" nedrįsta kaip kad musų brookiyniečai "sandariečiai" daro musų pagarbos užsitarnavusiems veikėjams, neturėdami jokio pamato ir tiesos tą daryti!

Broliai! Jusų patėmijimas — nonsėnsas! Kadir veikia "kolčakinių" bei lenkų pinigų sumos Amerikoje, tai jos veikia savo kelias. Jis nieko bendro neturi su musų veikėjais, kurie teikia kriticizmą, idant musų įstaigas patobulinti, kad jos tinkamai atremtų tas musų priešų sumas.

Gi jusų — išmislinti "baubai", yra iš priežasties tik šios, kad brooklyniškės kuopos nariai yra "taribininkais", kurie "atstovaudami" musų organizaciją "nuatstovavo" ten Taryboje taip dalykus, kad musų organizacija pakęsti negali. Tie musų "taribininkai" nei vienam svarbiam dalyke nesitarė ir nestaria su musų organizacija, vat už tai mes teikiame Tarybai kriticizmą, o "taribininkai" vietoj taisytis, vietoj Taryboj daryti musų pageidaujamas reformas, **savo** darydami apsigina ne sveiko senso pasiaiškinimais, bet šlykščiai įtarimais kitų žmonių.

Mes tikime, kad dalykai taip juokingai išrodis tik iki Sandaros Partijos Seimo. Pataisysime juos.

J. Kerdiejus,
ALTS. Sekretorus.

Nauji Nariai įstoję į A. L. T. S.

5 kp. Baltimore, Md. J. Gutauskas ir K. Šliburys;

17 kp. Grand Rapids, Mich.: Antanas Augustaitis;

19 kp. Newark, N. J. — M. Sadauskas;

24 kp. Haverhill, Mass.: Ig. Norkunas, Ig. Večkys, St. Dzingelevičius, S. Alksninis, M. Večkiutė;

64 kp. Binghamton, N. Y.: Aleksa ir Ona Kleveckaitė.

(Iš Raštinės Knygų.)

TAMAQUA, PA.

A. L. T. S. 47-tos kuopos susirinkimas.

Šiuomi pranešu gerbiamiems A. L. T .S. 47 kp. nariams, jogei susirinkimas bus seredoje, 5-tą dieną Lapkričio, 7-tą val. vakare, P. B. Bellis svetainėje.

Tad meldžiu visus narius, kurių mokestis yra užsivilkę, ateiti minėtą vakarą ir užsimokėti, nes kitaip tapsite suspenduoti ir laikraštis bus sulaikytas.

P. Buskevičius,
Kp. rašt.

SCRANTON, PA.

Sandarečiai Sujudo. — Prakalbos.

Nežiurint to, kad musų kolonijoje iki išvažiavimui į Europą gyveno čia daugybę knygų parašęs ir darbavįsis garbingiausis musų visuomenės veikėjas Dr. Jonas Šliupas, — vienok čia lietuviai šios karės laike buvo susidemoralizavę: vieni leido laiką prie rymiškos parapijos, kiti prie neprigulmingos, o treti prie besivaidinančių tarp savęs neva socialistų.

Sandariečių čia buvo tik visai maža grupė: lietuviai netik iš vardo, bet ir iš darbų sandariečiais vadinosi.

Bet porą mėnesių tam atgal čia susitvėrė ALTS. 65 kuopa, prie kurios dedasi prakilniausi šios kolonijos lietuviai, kurie Lietuvos laisvę stato augščiau už visokias religijas ir už viską.

Minėta ALTS. 65 kuopa Spalio 19 didėje Lincoln Salėje surengė prakalbas "Sandaros" redaktoriui K. Norkui. Scrantono sandariečiai prakalbas surengė Lietuvos Laisvės Savaitės reikalais. Rengime daugiausia pasidarbavo gerb. F. Živatkauskas.

Kalbėtojas paaiškino laisvės reikšmę, nurodinėdinėjo faktus, kiek lietuvių kovotojų už Lietuvos laisvę paguldė savo galvas. Aiškino dabartinio momento svarbą ir reikalą visų lietuvių bendro darbo del Lietuvos žmonių laisvės. Papasakojo apie Lietuvos valdžios rolę ir reikalą remti Lietuvos valdžią.

Pas mus prakalbos niekuomet neapseina be skandalų, — skandalus čia sukelia "viską žinanti", bet mažai išmananti neva bolševikai, vienok p. K. Norkaus vartojami argumentai buvo taip tvirti, kad nei bolševikai nesikabinėjo, prakalbų neardė, bet vietomis karštais aplodismentais palydėjo kalbėtojo kalbą.

Laike pertraukos buvo renkamos aukos Lietuvos Neprigulmybės Fondui.

Aukovo sekančiai:

Karolis Butkus $5.00.

Po $2.00: Jonas Zokas, L. Savickas.

Po $1.00: p-lė Adeline Telleysh, p-lė Adella Brundza, ponia Mikolaitienė, Ungurys, R. Lisajus, Jonas Varevičius, A. Pauža, Jonas Puidauskas, A. Petroskevičius, Liudvikas Miezgir, Jonas Živatkauskas, W. Sereika.

Smulkių $7.05. Viso labo $28.05.

Nors tai išrodo nedaug aukų, bet kaipo pradžioje Scrantono sandariečių organizavimuosi tat ir tai labai gerai. Nėra abejonės, kad greitu laiku visi prakilnesni Scrantono lietuviai prisidės prie ALTS. 65 kuopos, o tuomet darbai bus lengviau nuveikiami.

Laike prakalbų pirmininkavo gerb. Zorskis. Prieš prakalbas pianu paskambino p. L. Savicko sunus, apie 12 metų amžiaus, iš kurio ateityje galima tikėtis puikaus pianisto

Reikia pastebėti malonius apsireiškimus, kad Amerikoje augęs lietuvių jaunimas prisideda prie visuomeniško darbo del Lietuvos labo. Štai aukas rinko ir aukautojų vardus surašinėjo studentas Algirdas Gilbaitis, High Scholl mikinė p-lė Adella Brunzaitė, mechanikas Vaclavas Sereika ir lankanti New Yorke dainavimo ir muzikos mokslą p-lė Angeline Teleišiutė.

Sandariečių sujudimą ir pradėjimą rimtai darbuotis čia liudija ir tai, kad į čia kviečiami vieni iš garsiausių kalbėtojų. Štai spalio 12 d. kalbėjo inž. P. J. Žuris, spalio 19, "Sand." redaktorius K. Norkus, spalio 26, buvęs "Tėvynės" red. V. K. Račkauskas. Visi kalba Lietuvos laisvės arba lietuvių materialio organizavimo reikalais del Lietuvos atstatymo.

Lai gyvuoja scrantoniečiai!

Juozas B.

Šalin Klerikalų Pataikūkunai iš Musų Tarpo.

KELIOS PASTABOS.

Gerbiama "Sandaros" redystė, meldžiu suteikti man vietos jusų laikraštyje padaryti keletą patėmijimų.

"Sandaros" No. 37 patilpo straipsnis po antgalvių "Sandariečiai ir tautiečiai", po kuriuo pasirašo p. J. Sekys. To straipsnio rašėjas daro pastabas iš "Lietuvos" dienraščio, sakydasakydamas, kad "Lietuva" dienraštis pradėjo krypti į paskolų, gandų laikraštį ir tt. Bet aš noriu paklausti p. J. Sekio , kada Chicagos "Lietuvos" laikraštis buvo kitokiu, nuo dienos "dėdės" Šerno pasitraukimo? Ar buvo kada tikru tos taip vadinamos "vidurinės sriovės" rėmėju? Bent aš nepatėmijau, nors kiekvieną numerį peržiuriu.

Kas neatmena Gabrio ir T. M. D. Kudirkos raštų leidimo laikus? Kun. Olšewskio buvimo Amerikoje laikus? Dr. J. Šliupo "arkliuko" laikus? Ir daug kitų mažesnių paskalų ir skandalų? Tas tik gali sakyti, kad "Lietuvos" dienraštis tik dabar pradėjo krypti į paskalų ir gandų laikraštį, katras arba užmiršo arba nenori tiesiog pasakyti, kad tas laikraštis niekada nebuvo ir nėra ištikimu vidurinės sriovės ir tyriems klausimams nepriklausomos Lietuvos, be klerikalų pamostijimo, nuo pat Šerno pasitraukimo nuo to laikraščio kaipo atsakomo redaktoriaus.

Toliau p. J. Sekys sako "Lietuvos" dienraštis gėdisi ištarti mea culpa. Bet ateis laikas ir "Lietuva" turės tai padaryti. O kas "Lietuvą" privers tai padaryti? Ar daug kas privertė "Lietuvą" ištarti mea culpa, už užtarimą Gabrio, T.M.D. V. Kudirkos raštų leidime? Pardavinėjime rankraščio "Mušis po Grivaldu" T. M. D. ir "V. Lietuvninkų"? Ara vieno ir to paties paveikslo "copyriht" dviems pirkėjams? Arba tvėrimo per Gabrį ir Co. Aukščiusios Tarybos Ševicarijoj nuvertimui dabartinės Lietuvos valdžos? Ar matėkas kad "Lietuvos laikraštis, butų kada nors žodį pasakęs prieš tą klerikalų šulą už tokias jo šunybes? Anaiptol. Dar grąsino teismu laikraščio redaktorių, kurie dryso tiesą pasakyti ir tą klerikalų šulą kritikuoti.

Beje, pasakyste, jei neklistu, 15 birželio šių metų, "Lietuvos" laikraštis papeikė Gabrį. Taip. Bet, kur ji visas šunybes užtarė arba užtylėjo iki to laiko, ar pasakė mea culpa? Nors žinodama "Lietuva", kad tuomi daug tam klerikalų šului prigelbėjo savo purviną darbą varyti prieš Lietuvos laisvę.

Taipgi aš misliju, kad p. Sekys ir kiti dar nepamiršo kiek "Lietuva" pridarė skandalų su "svečiu nebuvėliu" kun. Olšewskiu, kada jis su kun. Tumu važinėjo po Ameriką pasipinigauti "Saulės mokykloms". Kiek tada "Lietuva" išpylė savo energijos apgynimui to caro šnipo! O dabar, kaip visi žino, tas caro šnipas tapo išgintas iš Lietuvos per Lietuvos valdžią, kaipo Lietuvos laisvės pardavėjas. Ar "Lietuvos" laikraštis pasakė mea culpa? Juk "Lietuva" ir už tą caro šnipą Olšauską tuom laiku kada jis čia važinėjo, jei kas dryso jį kritikuoti — gązdino teismu. Aš vienas buvau iš tų. Kada turėjau pasikalbėjimą su kun. Olšewskiu, ir kada aš jam užmečiau kad jis yra įtartas išdavime sau nepatinkamu asmenų rusų valdžiai, tai kun. Olšewskis pasakė, kad išdavinėjo, sakydamas, "tai didelis daiktas!" Ir dar prie trijų liudininkų! Ir aš parašiau apie tai laikraštyje. Tai netik kad per laikraštis "Lietuva" visus grąsino teismu kas dryso kun. Olšewskį kritikuoti, bet "Lietuvos" redaktorius man net privatiškai laišką parašė. Čia prie to daug butų galima pridėti, bet bus gana ir to.

Na, ar "Lietuvos" redakcija ištarė mea culpa? Anaiptol! Vieton to, tai dar bara ir kolioja tuos, kurie dryso "Lietuvos" laikraštį kritikuoti. Jei tam netikit tai perskaitykit p. P. Norkaus, buvusio "Lietuvos" redaktoriaus, atsisveikinimą, tilpusį "Lietuvos" No. 216, š. m., o ten rasite. Mat nekurie įtekmingesni lietuviai dryso "Lietuvos" redakcijai keletą atvirų laiškų parašyti, parodant jos taktiką. Žinoma tų laiškų netalpino laikraštin, tai už tai p. redaktorius atsisveikindamas savo tame naiviškame raštelyje išpylė savo tulžį ant tų, kurie dryso teisybės žodį pasakyti.

O kas link kun. Laukaičio apgrasinimo "Lietuvos" dienraštyje. Tai aš nematau ko p. Sekys stebisi. Juk jau visi žino, kad "Lietuva" bile ką talpins, kad tik pataikauti klerikalams. Ar reikėjo aršesnio ir kvailesnio patarnavimo klerikalams, kaip kad talpinimas Bielskio šmeižtų diskredituojant Centralį Komitetą, ir tos įstaigos oficijalį raportą reikale Lietuvių Dienos pinigų klausime. "Lietuva" geriau tiki klerikalų pastumdeliui Bielskiui, negu Cen. Komiteto viršininkams, kaip tai p. J. S. Lopatui ir p. V. K. Račkauskui, tai yra C. K. prezidento ir sekretoriaus oficijaliams reportams.

Aš abejoju, begu "Lietuva" nežinojo kame tiesa, bet talpino Bielskio šmeižtus su tikslu pasitarnauti klerikalams. Nors jau klerikalai yra priverstı tuos šmeižtus prieš C. K. atšaukti, ir jau net pats Bielskis tai daro, o ar "Lietuvos" dienratis sako mea culpa? Anaiptol!

Toliaus p. J. Sekys sako, kad "Lietuvos" dienraštis, buk atranda "tautininkų partiją". Čia aš ir pats su "Lietuvos" dien. sutinku, kad taip yra. Ir ta "tautininkų partija" "Liet." dien. minima ne kas kitas yra, kaip tik Tautinė Taryba. Nors p. Sekys ir sako, kad T. Taryba, ir L. N. Fondas, palei paskutiniose Sandaros Partijos suvažiavimuose buvo nutarta, kad Lietuvių Tautinės Tarybos nariai, butų renkami iš Sandaros Partijos narių. Kad Lietuvos Neprigulmybės Fondas svarbesniuose dalykuose tartųsi su Sand. Part. Centru ir tt. Taigi jei yra tokie Sand. Part. nutarimai, tai kodėl Centras jų nepildo? Jei Centras seimų nutarymų nepildo, tai kadėl Sand. Part. nariai Centrą nepriverčia pildyti? Kas tam kaltas? Kas tam kaltas kad leidžia L. T. Tarybai savališkai elgtis? Kodėl Sand. Part. leidžia L. T. T. buti nariais netik kad neesančius Taut. Part. nariais, ale ir jokios lietuviškos organizacijos nariais? Juk ir pats "ambasadorius" Vinikas kiek žinau iki šiol į jokią lietuvišką organizaciją neprigulėjo. (Į A. L. T. S. prigulėjo tik jau suspenduotas. Red) Gal dabar jau priguli. Kadangi L. N. Fondas priguli po Sandaros Part. glabą ir svarbiuose dalykuose turi tarties su Sandaros Partijos Centru, tai kodėl Sandaros Partijos Centras neužstakuoja L. N. Fondui davimą pinigų L. T. Tarybai užlaikymui tokio pono M. Viniko Washingtone, D. C., kuris neatlaiko andariečių partijos, o pataikauja klerikalams. Vienok A. L. T. Taryba jį ten laiko, o L. N. Fondas duoda pinigus.

Jau nekalbant apie kitus p. Viniko ten Washingtone papildytus negerumus, bet už atšaukimą p. J. S. Lopatos, iš Paryžiaus, patarnaujant klerikalams, už tą M. Vinikas turėjo buti tuoj atšauktas, kaipo neištikimas, tai srovei katrą jis atstovauja, nes čia aišku kaip diena, kad jis klerikalams tarnauja, kadangi p. J. S. Lopata buvo teisingu Amerikos Lietuvių atstovų, netarnaujantis klerikalų paslantiems darbams, ir toks klerikalams buvo pavojingas ir klerikalai visas pastangas statė, kad jį iš ten kokiu nors budu ištraukti. Ir tas jiems pasisekė su Viniko pagelba. Kodėl M. Viniko neatšaukia? Todelei, kad didžiuma T. Tarybos yra tam prielanki, kaip ir Vinikas. Ir Sand. Part Centras nieko nesako.

Štai kad ir tas faktas. Man teko buti mitinge abejų Tarybų Pildomojo Komiteto, 6 ir 7 dieną rugp. Woldorf Astoria Hotelyje, New Yorke. Na ir ką ten buvo galima išgirsti apie Lietuvos reikalus? Nagi nieko! Tik nonsensus varinėjant. Ir jei kada mačiau piemenišką susirinkimą, tai tas buvo pirmas. O ar mislijat kad ten kokie prasčiukai? Kur tau! Ten buvo susirinkę su augštom skrybėlėm "Stove pipe hat", baltom išsiuvinėtom kamziulėmis, atverstais kalnieriais, ir pažiurėjus į visus, tik išėmus kelis, išrodė net - gi diplomatai! Bet rimtumas tik pas tuos kelis buvo, kurie neišrodė ant "tikrų diplomatų".

Apie tą jų susirinkimą neminėsiu nieko, nes neverta laiko gaišinti. Bet turiu paminėti vieną "diplomatą" ir dar "ambasadoriaus" vidurinės sriovės Washingtone, nes tas už visus geriausia atsižimėjo. Kada prasidėjo posėdis ir pradėjo svarstyti kandidatų tinkamumą į ekz. komiteto prezidenturą Washingtone, ir buvo statomi du kandidatai — Mastowskis ir Vinikas, tai p. P. Purvis ("Tėvynės" redaktorius) patėmijo, kad tuo du abudu kandidatai nei vienas netinka į tą urėdą, kadangi neturi liet. visuomenės užsitikėjimo. Tai ką jus mislijat M. Vinikas pasakė? Ugi, pasakė, kad jis apie visuomenę visai neatboja, nes visuomenė daugiausia yra gerklių pjaustytojai "cut throats", kaip anglai sako. Tai man kaipo vienam visuomenės nariui, buvo per daug to. Bet nieko nesakiau tik nekurių iš komiteto narių paklausiau, ar anie M. Viniką dar ir ant toliau Washingtone laikys? Ir gavau atsakymą, kad didesnė L. T. Tarybos dalis yra su Viniku, tai ką padarysi. Tai ženklina, didesnė dalis L. T. T. yra tos nuomonės, kad visuomenės yra "cut throats".

Na, p. J. Sekys ir visi brangindanti musų liaudies likimą, ar "Lietuvos" dienraštis neturi tiesą sakyti kad L. T. Taryba, tai yra tautinė partija? Jei L. T. T. butų po kontrole Sandaros Partijos, tai butų seniai M. Viniką jau prašalinusi netik iš Washingtono, bet ir iš L. T. Tarybos.

O. delto Vinikas kaip sėdi, taip sėdi Washingtone, tos pačios visuomenės pinigais užlaikomas, katrą jis vadina gerklių pjaustitojais.

Taigi jei Sandaros Partijos Seimai nutarė L. T. T. kontroliuoti, tai lai ir pildo savo nutarimus, o jei ne, tai mes, visuomenė turėsime įsikišti ir tokį "dplomatą" prašalinti, neduodami pinigų jo užlaikymui, nes yra svarbesnių reikalų.

F. Živatkauskas.

Scranton, Pa.

LOWELL, MASS.

Puikų balių rengia Moterų Draugija Aušros Vartų, subatoje, 8 d. Lapkričio, pradžia 8 valandą vakare, Ant Lincoln Hall, 94 Gorham gatvės. Bus gera muzika, skanių valgių ir saldžių gėrimų. Įžanga 35c.

JUOZAS KAČERGIUS.

Kalinio Užrašai.

Pirmoji Dalis.

Visa Kalvarijos administracija su prasižengēliais už politiką apseidavo gana mandagiai. Politiški Kalvarijos kalējime tuomet jau naudojosi tulomis iš seniau iškovotomis privilegijomis: galējo turēti žiburį iki naktinei peržvalgai (povierkai); taipgi buvo leista rukyti ir su leidimu kalējimo daktaro galējo net naudoti svaigalus. Tuomet Kalvarijos kalējimo daktaras buvo Zdmitrovič, pabaigęs medicinos mokslą Varšavoje. Jisai buvo sunus Vilkaviškio žandaro.

Kalvarikos kalējime politiškus labai saugojo sargai. Męs sietyniečiai buvome labai puikiai izoliuoti. Vienok nepaisant aštrios sargybos ir smarkios bausmės,mes, sietyniečiai, su pagelba nekurių sargų, turējome susinešimus kalējimo sienose tarp savęs ir gaudavome įvairias žinias nuo savujų ir už kalējimo sienų.

Tarp sargų, kurie patarnaudavo politiškiems laike tardymo sietyniečių, ypatingai pasižymējo: Jurgis Mečeckas ir Juozas Jankauckas. Kiek vēliau Antanas Masčinskas perduodava laiškus Česnai nuo brolio kunigo.

Nepaprastos ceremonijos ir kalinių susibičiuliavimas.

Ape nepaprastas ceremonijas Kalvarijos kalējime aš pasakosiu su pasibiaurējimu. Mane ir kiekvieną žmogų gali neapsakomai nustebinti tos nepaprastos ceremonijos, kurias visuomet atlikdavo patys kaliniai pagal nurodymą kalējimo administracijos su pasmerktaisiais katorgon.

Kada rengē pasmerktus kalinius katargon į kelionę, pirmiausia po apžiurējimui daktaro, kuris liudija apie kalinio sveikatą, kalvis apkala retežiais (kandalais). Potam barzdaskutis nuskuta pusę galvos ir nuskuta pusę usų ir barzdos, jeigu kalinis turi barzdą ir usus.

Laike šios nepaprastos ceremonijos pasmerktieji katargon esti labai nesmągus ir nusiminę. Pas daugelį per veidus rieda ašaros; kiti blevyzgodami trankosi ir daužosi pakampēmis po kieną arba beidžiasi su kandalais po kambarius, tartum norēdami surasti ramumą. Bet veltui!...

Kada žmogų pasmerkia katargon, pagal Rusijos įstatymus, jam priseina keliauti Siberijon ir ten atbuti katargą. Potam ant visados apsigyventi tyruose Siberijos. Pasmerktieji katargon nebegali sugrįžti atgal į savo tēvynę, — priversti atsisveikinti ant visados su visais savo giminēmis ir pažįstamais. Liudna ir šiurpu žiurint į žmones, išskirtus iš draugijinio gyvenimo. Tai buvo labai paikas ir biaurus padējimas, kuris galējo tikti tiktai necivilizuotai šaliai. Taip tai būdavo Rusijoje virš dvidešimts metų tam atgal. Kiek vēliau tokis barbariškas valdžios parēdymas tapo panaikintas.

Tuose laikuose kriminalistai Kalvarijos kalējime sugyvendavo labai gražiai. Prisiējus reikalui,jie visuomet mokējo greitai pasitarti ir rimtai atremti užpuolikus valdinikus ir valdžios pasikēsinimus susiaurinti teises, kuromis naudojosi kriminalistai. Pav. kalējimo administracija panorējo panakinti nešimą vandenio iš upės, kuris buvo daug sveikesnis, o antra areštantas, nors trumpai pakvēpuoja šviežesniu oru. Kriminalistai pasipriešino ir administracija buvo priversta nusileisti.

Antra,—tarp kriminalistų kalējime buvo pusētinai prasiplatinęs šnipinējimas (skundimas), kurį palaikydavo pati administracija ir kiekvienas narys iš administracijos turējo savo šnipus. Bet šnipams tarpais buna labai ankšta. Taigi vieną kartą du pasmerktieji katargon, Radzevičius ir Bendinskas, sutarē bēgti iš kalējimo.

Rodos Tai Vakar.

(Eilēs prozoje).

I.

Anksti pavasario rytmetį, slēpininga naktinē tyla atskleidē juodą rubą viršumi miško, tarsi iš miego nubudusi su malonia balzganinga šypsa pasveikino:— Aurora!...

Lakštutēs lyg keno nugązdintos, pertraukē savo naktinę meliodiją ir klausēsi miško palydinčių ir skęstančių giliose giriose saldžiai kalbančių atbalsių...

Buvo tyku. Nē gyvos dvasos!...

Medžiai stovējo sukrypę beformiam mišinyj, apsiausti balzganinga dienoaušrēs migla; žiurējo į vienas kitą. Maži elksniukai glaudēsi prie didžiųjų medžių, lipo jiems ant kojų tiesdami savo galveles į viršų, lig kudikis prie motinos, norēdamas ją pabučiuoti....

Saulutē pasveikino savo auksiniais spinduliais —it ta mergelē šiltomis lupomis paliesdama, bučiavo pirmą susitikimą... Miškas prisipildē gausiai įvairuojančiais aukso mirijardais ir gyvybe kvēpuojanča sveikata.

Ir vēl pradējo atsiliepti užklydusis paukštelio balselis tankiose, lapuotose šakose. Jam antras pritardamas tvērē dangišką meliodiją... Ant lauko užmirštas vējalis susipurtē, ir tarsi, pajautęs miške pražidējusių gēlēlių ir uogų skanų kvapą, atbēgęs supurtē vieną —kitą lapelį, nubērē ant žemēs nudžiuvusias žieveles, ir lyg susigēdęs savo žiauriu darbu vēl nusiramino...

II.

Išgiedrējo dangus. Mēlynē atsivērē gili, begalinē, neišmatuojamų paslapčių!... šaltinis!... ir vēl pradējo tiesti pilkus ruožus ant savo giedrios kaktos....

Praējo rytas!...

Brangi atmintis praējusio ryto, praējusių daug rytų ir vakarų lydējo manę į nežinomą šalį... Lakštučių dangiška meliodija liko kur tai toli, toli... Ir jau nelydējo manęs. Ji pasiliko dangiškos giedros rojuj....

O čia!... Bangos šaltos bangos... Jos tveria juros gilumoj perveriančia širdį meliodiją... Atsimuša nuo kranto, skęsta ir vēl kabinasi, gaburiuoja ir šaukia iš juodos bedugnēs nesuprantama meliodiją... Jų bailus siubavimas slegia krutinę sunkiais juros atdusiais. Vējo susipinusioj bailioj harmonijoj pinasi įvairus mišinys praējusių dienų paveikslų. Vējas plaukiančius sapnus skleidžia l apas po lapą, kurie žavi ir šaltai prajuokina lupas... Gi sielą vēl suramina praeities lakštučių himnai, gyvenimo dienos slydusioss it krikštalas fontaninēj gijoj... Tų akučių spindulēliai, kurie taip maloniai glaudē sielą prie savęs.... Slepininga mēnulio šypsa, tie užburti jausmai, brangios meilēs kęsmai, jai atiduoti žadēti... Ir brangios svajonēs, it aukso lašai tryškę iš atdusių krutinēs jai ant kiekvieno žvilgsnio lydēti....

Sapnas išsisklaidē...
Rodos buvo tai vakar?...

VII-12-19. Chicago, Ill. **M. Mokinys.**

VIENAS KELIONĒJE.

Paskutiniai nameliai tylios Palangos
Mažutyčiai sudiev man pasakē.
Apsistojau prie amžino miško angos,
Prie pušelēs gelsvutēs, kaip žvakē.
Meilingoji palinkus nuliudusi siaudžia, —
Nusiminus viršunē linguoja;
Man ji gieda dainelę malonią ir graudžią
Ir, užbaigus, tyliausiai dejuoja.
Ko žalieji spygleliai apvytę?
Ar skaisčioji saulutē laimužē prapuolē,
Kad nuliudus dejuoji, vienuolē,
"To dusauju, kad liudną praeivį matau
To dejuoju, kad širdį tau skaudžia!
Ir žalieji skujeliai apvyto, brolau,
Ir niunuoju dainelę aš griaudžią!"

"L."— **M. Vaitkus.**

FRANAS KALINAUSKAS.

Jei žmonēs nusiskundžia, kad savo vaikams nepajiegia suteikti mokslo delei neturto, tai ne visai yra teisinga. Kalti patįs vaikai — jaunuoliai, kad jie nepasirupina mokslo įgyti, kad jie tingi mokintis. Yra daug prieinamų mokyklų tik nereikia tingēti.

Kad mokslas yra prieinamas tai paliudija Franas Kalinauskas, kuris ne seniai baigęs advokaturos mokslą ir dabar savo ofisą po No. 332 Broadway, S. Bostone. Seniai Kalinauskai, Frano tēvai yra darbo žmonēs, kurie negali turto duoti savo vaikams mokslus įsigyt, bet jų sunus Franas pats dienomis bedirbdamas vakarinese mokyklose mokinosi ir šį paskutinį metą dienomis lankē Boston University, kur ir išlaikęs kvotimus.

"Prekybos B-vēs" su Lietuvos Bonais Biznio Klausime.

BROLIAI LIETUVIAI! DU KART SVARSTYKITE, NEGU KĄ DARYSITE.

Pastarame "Prekybos B-vēs" apskelbime apie Lietuvos Bonus, apusiam "Darb", iš spalio 19 d., š. m. viso pirmiausia klausima, "KAS TAI YRA BONUS"? ir nieko neatsakoma. Todel mes, visuomenēs geresniam painformavimui, paaiškinam, jogei — **BONUSAI TAI YRA PASKOLOS VEKSELIAI.** Bet bonusai (paskolos vekseliai) yra dvejopi: viduriniai, taip sakant "internal" ir išlaukiniai, "external". Tad kokius bonus "Prekybos B-vē" garsina?

Askelbime sakoma, kad bonai bus po $50, $100, $500, $1-000. Tai reiškia, kad išlaukinia: (external). Jeigu-gi external (išlaukiniai), tai **KAS TUOS PINIGUS LIETUVAI SKOLINS, AR JAU PASKOLINO?** Jeigu Shawmut National Bankas Lietuvai paskolinąs $1,000-000.00, tai **KA-GI MES BENDRO SU AIRIŲ BIZNIU TURIME?**

Jeigu Shawmut National Bankas papirko Lietuvos paskolos vekselių (bonų) už $1,000,000.0-0, kas reiškia, kad jis, tasis bankas paskolinąs Lietuvai tą sumą pinigų, tai kodēl gi mes privalome jam padēti uždirbti sau didelius pinigus ($730,000.-00) procentais? Jeigu jis tasis bankas yra taip geras ir mielaširdingas, tai dēkui jam, lai jis, juosiuos pasiperkąs ir pasilaiko sau, o mes galēsime sau pasipirkti kitus. Tuo budu galēsime Lietuvai daug daugiau pagelbēti.

Skelbiama: "mokama bus 5½ procentų". Tai kokiais pinigais: dolariai, auksiniai ar kopus tais? Žemiau apskelbime rasoma, jogei pinigai už paskolas (t. y. procentiniai pinigai) bus išmokēti sulig tos dienos kurso. Tas reiškia, kad minima paskola yra vidurinē (internal) ir bus mokama po 5½ auksinų nuo šimto dolarių. Kaip tad tą viską suprasti? Iš to išeina, kad jeigu kas norētų pirkti Lietuvos Boną, turētų pasiklausti tos dienos auksinų (jeigu jie egzistuotų) kurso, kurių dar ant pasaulinēs pinigų biržos nesiranda. Randasi tik vokiškos markēs, kurių tam tikros dalis skiriama Lietuvai ir Lenkjai cirkuliuoti. Tas reiškia, kad Vokietija cirkuliuoja savo pinigus tarpe Lietuvių ir Lenkų valstijų ir tik Vokietija už savo cikuliuojamus tose šalyse pinigus beatsako. Pardavinēti Lietuvos paskolos vekselius nei kokio įgaliojimo nuo niekeno nereikia, kiekvienas josius pardavoti gali, turi tik pasiųsti pinigus tiesiai Letuvon ir už kiek tų paskolų vekselių norima, o paskui, sulig markių kainos biržoje, juosius pardavinēti. Pavizdin: šianden markių kursas yra $2.70 už šimtą; tai jeigu tie bonai jau šiandien butų ant rankos, tad už viršminētą sumą, $2.70, galētų nusipirkti šimtą auksinų bei markių bonsą.

KIEK TUOMET BONŲ BUTŲ UŽ $50.00? Tuomet butų, apskritai, apie 18,000.00 auksinų (arba markių) bonų. Dabar, jeigu šiandien jųs nusipirksite milioną auksinių vertēs Lietuvos paskolos bonų — vekselių, sulig šios dienos kurso, t. y. $2.70 už šmtą, tai jųs užmokēsite $270.00. Duokime sau, kad tas kursas kils iki $5.00 už šimtą auksnų; tai šiandien nupirksite už $2.70 ir parduosite po $5.00, tai ant kožno šimto uždirbsite po $2.30. Tuo budu, ant 1,000,000.00 auksinų uždirbtumet $230,000.00 uždarbio.

Ar Jųs žinote kas tą visą uždarbį pasiims? Aišku,tas kas pardavinēs. Tad kokiems gi galams mes turime dēti savo pinigus ton airių bankon ant Lietuvos bonų, kuomet pačių bonų dar **NĒRA** ir kuomet negausime jokių procentų?

Kurie dabar nori nusipirkti Lietuvos paskolos vekselių, gali užsisakyti jų prisiųsdami savo vardą ir pavardę su antrašu ir už kiek tų bonų nori kad ir Centralin Bendran Liet. Bankan, o kaip bonai ateis, tuomet galēsite sulig tos dienos kurso, juosius nusipirkti, o ne kaišioti by kam pinigus iš kalno, kol dar nieko nēra. Juk kam pardavoti meškos kailis, kuomet dar pati meška miške?

Sulig "Prekybos B-vēs" apskelbimo, tai reiškia, kad nei jaja pačia, nei gi josios atstovais Lietuvos Finansų Ministerija nepatikējusi ir nepasitiki nei už penkis centus, nes jinai pasakē, kad jeigu norite buti musų agentais ir norite pardavoti musų bonus visi galite; išdavę įgaliojimą (jeigu išdavē?) ir tiek. Bet gauti bonų jus negalite patol pakol neužmokēsite pinigų. Tai-gi jinai (Liet. Fin. Ministerija) ir sakē, kad: mes prisiųsime savo bonus į Shawmut National Banką, o kaip jus broliai, turēsite pinigų, — galēsite, užsimokēję juosius priimti!

Bet viso didesnis juokas su "Prekybos B-ve" tai ve kame: josios atstovai buvo Kaune, kalbējo su Fin. Ministerija, valgē ten pietus ir tt., ir negalējo (bene neturējo už ką?) papirkti bent vieną iš tų bonų pavyzdžiui (sampeliui) kad pervežus ir žmonēms parodžius!

Tai matote, broliai lietuviai, kokia mumyse tiesa. Vieni, prisidengę Tēvynēs meilēs kauke, o kiti Dievo kauke, mulkina Jųs; mēs lygiai visiems tarnaujame: ir Dievui ir Tēvynei ir lietuvių liaudžiai, trokšdami, kad jumis niekas peapgauliotų. Beto, mes dar trokštame, kad tokiuose kebluose dalykuose jusų žinojimas butų platesnis ir kad jusų kišenius butų čielas nuo visokių "lukstentojų". Ko tik jus nežinote ar ką tik jųs norētumet žinoti, visada kreipkitēs prie savo tikros bankinēs įstaigos, t. y. Centralio Bendro Lietuvių Banko, o viską ir visados bus Jums teisinai išaiškinta ir nurodyta, ką ir kaip kokame svarbiame reikale, Jus turite veikti.

Sakēm ir dar sakom Jums: **NESIDUOKITE SAVĘS MULKINTI!** Ganētinai jau Jųs svetimųjų buvote išmulkinti, tad kam dar savieji turi mulkinti? Ar kad jus vieton vis daugiau žinoti, visai nieko ir niekad nežinotumet? Tai-gi, broliai lietuviai, du kart apsvarstykite, pirm negu ką manote daryti arba darysite!

Juozas Kavaliauskas.
Centralio Bendro Lietuvių Banko Prezidentas.

LIETUVOS ŽUVUSIŲ KARŽIGIŲ VARDAI.

Astopas Antanas — Skabeikių k. Papilēs val., Šiaulių kiti konzeravtorių bernai bandē lietuvius visokiais budais ir grasinimais nuo pasirašymo po peticijas suturēti. Germanizatoriai pradējo prieš lietuvius siundyti, o kun. Jurkšaitis pasakē, jog deputacija prie ciesoriaus neprieisianti, nes lietuviams esanti tvora užtverta. Taip ir buvo: Deptucaija pasikalbējo su kultaus ministerijos direktoriu d-ru Kugler ir pačiu kultaus ministeriu v. Rosse. Pastarasis labai stebējos, kad lietuviai randa priežasties pasiguodimais. Bet depuatcija išrodē, kad įstatymai menkai tepilnavojami; tada ministeris prižadējo į Lietuvą atkeliauti ir persitikrint.

Deputacijai į Berlyną atkeliavus, neberimo šį sykį nei konzervatoriai. Tuli jų atstovai prašē kultaus ministerio, kad prieš lietuvius mandagiai pasielgtų, nes jie esą teisingi ir karaliui ištikimi žmonēs. Bet mokyklų vyresnieji nei lietuvių, nei įstatymų nebojo. Siluties apskričio mokyklų inspektorius Kukatis tame laike Rumšuose antrąją mokyklos klasę lankydamas, išreiškē savo nusistebējimą, kad mokytojas tikybą lietuviškoj kalboj pamokino. Mokytojui atsakius, jog padavadijime taip sakyta, Kukatis atsakęs: "Žinau, tai berods čia stov!" ("Liet. Ceit." 1908 m. Nr. 27). Čia aišku, taip mokyklų vyresniemsiems nemiela buvo lietuvių kalbos girdēti, nors ir gimę lietuviai buvo.

Rudenį tų pačių metų, perējus ciesoriui į Romintę, medžiotų, vēl nuējo lietuvių deptuacija prie ciesoriaus, prašyti įvedimo lietuviškų tikybos pamokų mokyklose. Ir šitą deputaciją Wilhelmas II neprisileido. Ji turējo kelis šimtus metų už miško krašto stovēti ir gavo ciesorių tik iš tolo pamatyti. ("Nauja Liet. Ceit. 1896 m. Nr. 36.) Lietuviai laukē dabar kultaus ministerio Lietuvon pareinant. Tačiau jis neparējo, o tik parsiuntē peticijos ir deputacijos tvarkytojui J. Strekiui rugsējo 3 d. 1897 m. raštą, jog sulyg liudymo atsakomų valdininkų esą mokyklose pakankamai lietuviškai mokama ir ne esą reikalinga esančius padavadijimus pertaisyti.

TORONTO, ONT., CANADA.

Spalio 5 d. atsibuvo Švento Juozapo Draugijos bertaininis susirinkimas. Besvarstant Draugijos reikalus gerbiamas musų tēvynainis J. Vasiliauskas atsiminē Lietuvos vargus ir ragino žmones, kad aukautų pagelbai musų brolių, Lietuvoje esančių. Aukavo sekančiai:

J. Vasiliauskas	$1.00,
J. Bakšas	1.00,
K. Petrunukas	1.00,
K. Kegina	1.00,
J. Staneviče	1.00.
	Viso $5.00.

Jam ir visiems aukautojams priklauso širdingas ačiu.

J. Bakšas.

"SANDARA"
(Buvusi "Ateitis)
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS ORGANAS
Metams kainuoja (Amerikoje) $2.00
" " (Užsieniuose) $2.50
Pavienis numeris 4c.
Agentams duodama už platinimą rabatas.

"THE LEAGUE"
The Organ of the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA.
Editor
KASTANTAS NORKUS
Business Manager
JONAS KERDIEJUS
Yearly Subscribtion:
In the United States $2.00
Six months $1.00
To Foreign Countries $2.50
Kreipiantės rašykite:
"Sandara"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Atsiunčiamieji Redakcijai rankraščiai turi buti su autoriaus parašu ir antrašu. Rankraščius Redakcija taiso ir trumpina sulig savo nuožiuros. Netinkantieji spaudai smulkesnieji raštai (korespondecijos, eilės ir t. p.) naikinami ir autoriams negrąžinami.

LIETUVOS LIKIMAS IR AMERIKOS LIETUVIAI.

Šiandieninis momentas yra Amerikos lietuvių kvotimas: šis momentas parodo, kaip kuris lietuvis atlieka savo pareigas linkui viso pasaulio didžiunų paniekintos Lietuvos t. y. linkui tos šalies, kurioje mes užgimėme ir linkui tų žmonių, kurie mus išaugino, o dabar budami desperatiškame padėjime ištiesę savo suvargusias rankas maldauja pagelbos iš savo viengenčių gyvenančių Amerikoje.

Lietuvos šalį kėsinasi užgriebti ir "globoti" imperialistiški lenkai, vokiečiai ir caristai bei bolševikai rusai. Bet visi tie elementai nebuvo, nėra ir nebus draugiški lietuviams, nežiurėjo ir nežiurės į lietuvius kaipo į savystovę tautą, kadangi tą tauta yra perdaug svetimų priespaudos suvarginta ir dar atsiranda išgamų iš lietuvių tarpo, kurie, žinoma tam tikrus interesus turėdami, sauvališkai kviečia ant Lietuvos žmonių ponauti vokiečius kunigaikščius, lenkiškus klerikalus, barzdotus Rusijos kacapus.

Juk ir be kvietimo tie elementai veržiasi į Lietuvą grobimo tikslais; tat Gabrys, kun. Olševskis, Kapsukas su savo pasekėjų gaujomis pildo brolžudžių roles tyčiodamiesi iš Lietuvos laisvės, nenorėdami Lietuvos laisvės karžygių ir šmeiždami dabartinę Lietuvos valdžia, kuri tokiame audringame momente pasiėmė valdyti prisikeliančios iš vargo ir griuvėsių Lietuvos valstybės vairą.

Kas nori pasiteisinti del nerėmimo Lietuvos laisvės, tas ir prežaščių suranda. Bet tokie "pasiteinitojai" užsitraukia ant savęs amžiną savo vargstančių motinų prakeiksmą kad jokiu darbu neprisideda prie Lietuvos žmonių gelbėjimo, bet dar nachališkai tyčiojasi iš tų lietuvių, kurie savo kruvinai uždirbtu skatiku gelbsti ant pražuties ir laisvės rubežiaus stovinčią Lietuvos liaudį.

Carų viešpatavimo laikuose lietuviai, slapstydamiesi nuo cariškų žandarų, dainuodava: "Šalin caro valdžia — Lai gyvuoja žmonių valdžia".

Didžiausis lietuvių troškimas tai buvo to obalsio įsikunyjimas.

Ir štai' šiandien vieton cariškos valdžios mes Lietuvoje turime žmonių valdžią. Lietuvos likimą šiandien pasiėmė į savo rankas grinai Lietuvos darbo žmonių sunųs, — tie patys Lietuvos sunųs, kurie buvo persekiojami ir kankinami cariškos valdžios budelių.

Amžiną gėdą ir Lietuvos išdavikų vardą užsitarnauja tie elementai, kurie šiandien neremia darbo del galutino Lietuvos paliuosavimo. Nežiurint kokiais vardais tokie elementai nesivadintų, jie vistiek yra Lietuvos darbo žmonių laisvės žudytojai.

Paimkime Amerikos lietuvius socialistus. Jie pjaunasi tarpe savęs del ambicijų; jų lyderiai nori pasirodyti vieni už kitus daugiau išmananti; jie maino savo vardus nuo socialistų ant bolševikų, nuo bolševikų ant komunistų. Bet iš to mainikavimo iš tų peštynių, juk absoliutiškai jokios pagelbos neturi Lietuvos darbo žmonės, o tuomi vien tik demoralizacija skleidžiama tarpe Amerikos lietuvių darbininkų.

Papeikimo verti tie socialistai, kurie nors dainavo: "Šalin caro valdžia, Lai gyvuoja žmonių valdžia", bet šiandien kuomet caro valdžią Lietuvos liaudis nuo savo sprando nusikratė ir kuomet Lietuvoje organizuojasi kas-kart tobulesnė Lietuvos darbo žmonių valdžia, tat jie absoliutiškai jokios pagelbos nė Lietuvos darbo žmonių valdžiai, nė patiems Lietuvos darbo žmonėms neteikia.

Nė viena Amerikos lietuvių socialistų, nė komunistų, nė bolševikų kuopa nėra suteikus nė mažiausios pagelbos baisų vargą vargstantiems Lietuvos žmonėms. O tuos darbininkus, kurie gelbsti savo viengenčius vargstančius Lietuvoje, musų "socialistai" išjuokia. žinoma, tuom parodydami savo nemielaširdystę ir paikystę.

Katalikai didžiumoje su pasišventimu gelbsti Lietuvą, bet patikėdami savo vadams — klerikalams jie buna apviliami ir jų teikiama pagelba Lietuvai lieka kontrolėje kunigų kurie ją (pagelbą) teikia arba vartoja savotiškai, bet ne taip, kaip aukautojai norėjo.

Tačiaus katalikų tarpe atsiranda susipratusių žmonių kurie kas-kart labyn ir labyn šalinasi nuo klerikalų ir eina prie sandariečių, kaipo prie pasišventusių kovotojų už Lietuvos laisvę ir jos liaudies gerbuvį.

Tas katalikų atsitraukimas iš klerikalų "globos" buvo jaučiamas seniai, bet labjausia jis pasitvirtino laike šios Lietuvos Liuosybės Sąvaitės, kuomet įvairiose kolonijose net karščiausi katalikai dėjo savo aukas ant Lietuvos gelbėjimo aukuro. Susipratę katalikai prisiekė neremti klerikalais valdomo "Tautos Fondo" ir visur auklėjasi mintis pareikalauti, kad visi suaukauti į Tautos Fondą" pinigai butų kuogreičiausiai išsiųsti Lietuvos valdžiai. Ir tolimesnes savo aukas Lietuvai kataliakai nutarę siųsti tiesioginių budu arba per Sandaros įsteigta Lietuvos Neprigulmybės Fondą, kuris daugiausia nuveikė ir daugiausia darbuojasi del Lietuvos laisvės.

Šiandieninis momentas yra Amerikos lietuvių kvotimas: kas brangina Lietuvos laisvę, kas brangina Lietuvos darbo žmonių likimą, kas supranta moralę pareigą pagelbėti Amerikos lietuvius išauginusiems, o šiandien baisų vargą vargstantiems ir iš mųs pagelbos maldaujantiems Lietuvos žmonėms, — tas privalo nevilkindamas nė valandos prisidėti prie Lietuvos gyventojų gelbėjimo.

O visaip išsisukinėjanti nuo davimo pagelbos varguose paskendusiems, pusnuogiams, išbadėjusiems Lietuvos gyventojams —užsitarnauja išgamų vardo.

Augštyn širdis, broliai lietuviai! Lai darbas del Lietuvos žmonių labo buna švenčiausiu musų idealu. Kas brangina Lietuvos laisvę — lai akuoja Lietuvai, lai remia Lietuvos Neprigulmybės Fondą, lai remia Centralinį Amerikos Lietuvių Komitetą, lai įstoja į Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą, tuomi padauginant skaičių kovotojų už Lietuvos liaudies laisvę ir eiles apšvietos skleidėjų papildant.

Apžvalga.

Prusų Lietuvių Balsas.

Tilžėje išeina vokiškomis reidėmis spausdinamas "Prusų Lietuvių Balsas" pačių lietuvių leidžiamas dienraštis, kaip jis po antgalviu pavardintas.

"Prusų Lietuvių Balsą" redaguoja Stikliorius, už politiką atsako Baltris, administratorius Jakušaitis, leidžia draugija "Spauda". Jis yra kaipo organas "Prusų Lietuvių Susivienyjimo" vadovaujančio Mažosios Lietuvos politika.

Tai yra labai įdomus dienraštis. Jame perdėm agituojama už Mažosios Lietuvos susijungimą su Dideja Lietuva, karštai užtariama lietuvių teisės ir pasmerkiami visi pasikėsinimai ant Lietuvos laisvės.

"Sandara" gavo visą pluoštą "Prusų Lietuvių Balso" už rugsėjo mėnesį. Smagu skaityti tas musų brolių dienraštis, kuriame drąsiai ginama Lietuvos laisvės reikalai, nurodo kaip lietuviams reikia organizuoti savo draugijas ir pasmerkiama visi Lietuvos priešai.

"Prusų Lietuvių Balsas" skelbia tokius obalsius:

"Skaisčiausia ir augščiausia didybė ir palaima kiekvienai tautai yra: savotišką, nuo svetimųjų ponų ir apiekunų nepriklausoma valnybė, užstatyta ant brolišką, lygių teisių visiems. Lietuviai, musų tautą jos žiloje senovėje turėjo. O šimtus metų išbuvusi, kentėjusi ir apiekunų valdžioje, ir dabar vėl yra pakeliui valnybėn. Ir jei jos musų tautai tikrai ir iš širdies norėsime ir už tai kovosime, nevengdami kiekvienas savę išstatyti iki paskutinio, tai jos ir įgysime, įgysime tikrai ir visiškai".

Arba vėl "Musų stiprybė guli tik tautiškame susipratime ir tautiškoje vienybėje. Del to visi vienikimės, veikdami "Prusų Lietuvių susivienyjime".

Mažasios Lietuvos Jaunimo Suvažiavimas.

Rugsėjo mėnesio pradžioje Klaipėdoje įvyko Mažosios Lietuvos Jaunimo Draugijų atstovų suvažiavimas Klaipėdoje. Sulyg "Prusų Lietuvių Balso" bendradarbio aprašymo suvažiavimas išrodė labai pavykusiu.

Jis įvyko "Sandaros" bute kurį puikiai išpuošė Klaipėdos lietuvaitės. Šiame susivažiavime susipažino visos Mažosios Lietuvos jaunimo atstovai. Buvo išnešta nutarimai jaunimo organizavimo reikale. Buvo jausmingų prakalbų ir merginos gražiai lietuviškai padeklamavo. Užbaigus posedžius buvo dainos ir žaislai.

Kitas Mažosios Lietuvos jaunimo suvažiavimas įvyks Tilžėje, pabaigoje šių metų.

Lietuvos Laisvės nepripažinimo kaltininkai yra klerikalai.

Mes nekartą nurodinėjome Amerikos lietuviams katalikams, kad jų vadai — klerikalai — yra amžini Lietuvos laisvės priešai. Dauguma katalikų jau susiprato ir pasitraukė nuo klerikalų: neduoda pinigų į klerikalais valdomą Tautos Fondą, šalinasi nuo klerikališkų ratelių, o dedasi prie tikrų kovotojų už Lietuvos laisvę.

Niekas tiek svetimtaučių nesuklaidino, niekas tiek daug blėdies kovojančiai už savo neprigulmybę Lietuvai neatnešė, kaip klerikalai. O tamsųs katalikai, nematydami savo lyderių viliugingų tikslų ir pudošiškų darbų — juos rėmė.

Bet šiandien dalykai keičiasi ir net dalis "Vyčių" "laisvamaniams" ranką paduoda, idant bendromis pajiegomis gelbėti Lietuvą.

Judošiški klerikalų darbai išėjo viešumon. Graudinsis tie katalikai, kurie savo sunkiai uždirbtus centus davė į klerikalų rankas. Ir greitu laiku teisybė, kaip šventas perkunas sutrupins klerikalų galybę ir lengvatikiai katalikai iš jų "globos" pasiliuosuos.

Klerikalai dengėsi lietuvių užtarėjų vardais, bet jie dirbo del Lietuvos laisvės pražuties. Štai kokius baisius faktus paskelbė "Vievybė Lietuvninkų":

"Męs paskelbėme, kad "vadovas" katalikų srovėje (dabar išvažiavęs Europon), p. Julius Kaupas yra daug prisidėjęs prie skleidimo kad lietuviai yra Amerkai neištikimi skundęs lietuvių laikraščius ir tt. "Garsas" bando tai išteisinti, girdi Kaupas daug gero padaręs, o "V. L." tik išmislioja. Priversti kartą ant visaos paskelbti šiuos faktus.

"J. Kaupas dirbo Washingtone taip vadiname Inteligenče biure arba George Creel skyriuje biure No. 45 arba lietuvių skyriuje. Jis išduodavo raportus G. Creel, kurie vėliau pasiekdavo generolą Churchill.

"Pirmiausiai Kaupas su pagelba p. Casimir Chesnul (po tokiu vardu buvo S. V. valdžiai žinomas Česnulis) įskundė "Lietuvą" ir p. B. K. Balutį, kad jie neištikimi, tai yra pro-germanai. Mat "Lietvuva" tuomet rengėsi išeidinėti kasdien ir p. B. K. Balutis stengėsi išgauti "permitą." Tuom pačių laiku buvo įskusta p. Kaupo ir "Vien. Liet." ir "Sandara" ir "Amerikos Lietuvis" ir kiti laikraščiai. Reiškia buvo įskųsti 6 tautininkų laikraščiai ir 4 socialistų, viso Kaupas buvo įskųndęs 10 lietuvių laikraščių. Ištikimais gi, sulyg Kaupo; buvo tiktai "Drugas," "Darbin." ir "Garsas" — visi klerikalų laikraščiai. Suv. Valstijų valdžia manė, kad lietuviai perdėm yra vokiečių šalininkai, tik vieni katalikai su savo trimi laikraščiais ištikimi.

"Negana to, p. J. Kaupas žodžiu įsakė S. Valst. vyriausybei kad "Am. Liet." perspausdino iš "Tėvynės" žinias iš Lietuvos kaipo prirodymą tų laikraščių nelojališkumo. Porą dienų vėliau, p. Česnulis inteikė "Am. Liet." kopiją iš liepos 29, 1918 metų, tik nepaduodamas vertimo anglų kalboje.

"Negana dar to, p. Kaunas savo ranka ant surašo mųs veikėjų, kuris buvo paduotas augštesniems S. V. valdininkams pažymėjo, kad "Am. Liet." "no good", tuom tarpu, kaip Paltanavičius yra ištikimas, nors iš kitos pusės tas pats J. Kaupas 23 gegužės 1918 metų parašė laišką "Amerikos Lietuviui", kad jis buvo teirautis delei "permito", ir kad viskas gerai stovi, kad už poros sąvaičių tokį permitą "Am. Liet." gaus. Ar reikia dar didesnės veidmainystės. Gegužės 23 žada, kad už kelių sąvaičių bus "permitas," o ištikrųjų už kelių sąvaičių įskundžia su p. Česnulio pagelba."

Šnipai sugauti. Amerikos lietuviai katalikai krimsis pirštus, kad su tokiais judošiais bendradarbiavo.

Suvienytų Valstijų valdžia iki šiol nepaskelbė oficialiai Lietuvos neprigulmybės pripažinimo. Labai galimas daktas, kad tas užvilkta ir į nepripažintą Lietuvą daugybė priešų prisigrudo tik ačiu tam nepripažinimui, tik ačių klerikalų infor macijoms Lietuvos neprigulmybė nepripažinta ir jos žmonės iki šiam laikui vis teriojami, šaldomi, badu marinami ir žudomi.

Mes "Sandaroje" nurodėme, kaip kun. Tumas pasmerkė Europos lietuvius klerikalus, besidengiančius krikščionybės ir katalikybės atstovų vardais.

Europos krikščionių - demokratų partija pasmerkė ir Amerikos lietuvių klerikalų vadovus, Mostowskį ir Chesnul.

Tat kyla klausimas, ar ilgai Amerikos lietuviai katalikai leisis į savo draugijas šnipus ir Lietuvos laisvės žudytojus?

Francija sugrąžino belaisvius Vokietijai.

Francijos karės ministeris prisakė visus Vokietijos belaisvius sugrąžinti Vokietijon. Francija turėjo suėmusi 335,000 Vokietijos kareivių.

Keliolika tukstančių Vokietijos kareivių jau pargabenta tėvynėn. Likusieji Francijoje paliuosuoti nuo darbų. Keturi pilni traukiniai sužeistų Vokietijos kareivių taipgi pargabenta iš Francijos.

Turkijoje neramu.

Turkijos ministerių pirmininkas išreiškė spaudos atstovams, kad talkininkai negerai daro vilkindami Turkijos klausimo išrišimą. Turkai išrinko savo delegatus taikos konferencijon ir tikisi, kad Turikijos klausimas bus greit išrištas.

Japonai Korėjoje.

1910 m. Korejoje buvo 3,744,015 gyventojų, o sulyg 1918 metų apskaitliavimų Korejoje yra 17,057,32 gyventojai. Tik paskutinių kelių metų begyje į Koreją atsikraustė 336,872 japonai.

Klaidos Pataisymas.

Pereitame "Sandaros" numeryje, Redakcijos Straipsnyje "Darbas ir Autoritetas" yra sakinys:

"Dabartiniame laike, kuomet Lietuvos reikalai pasiekė neišpasakyto opumo, butinai reikia, kad autoritetas butų pripažintas už nuveiktus ir veikiamus darbus, o už negarsius pasivadinimus" ir tt.

Vieton "o už negarsius pasivadinimus", turi buti "o ne už garsius pasivadinimus".

Iš Tautinės Tarybos Pranešimas.

Posėdis Spalio 21: Pranešimai Tarybon: 1) Išpildomojo Komiteto Pirmininkas p. M. J. Vinikaitis reformuoja sekančius dalykus: Lietuvos militarė misija, vedama pulk. Juododžio, pribuvo Amerikon ir Washingtone nusisamdė biurą; veikiai atvyksta Amerikon pulk. Gedgaudas; reikalaujasi vertėjų ir kitų militario štabo narių; 2) Laiškas iš Paryžiaus pasirašytas Naruševičiaus ir Bielskiaus praneša jogei iš musų sriovės apturėta paskiausiai išsiųstieji pinigai — 62,-400 frankų, taip - pat gauta pinigai ir iš Pittsburgo; sako: "Šiandien Lietuva yra dideliai sunkiame, tiesiog kritiniame padėjime, ypač piniginiu žvilgsniu. Bet Lietuvos delegacija Paryžiuje turi stiprios vilties, jog Amerikos lietuviai ir toliaus rems tėvynę ir padės jai greitu laiku įgyti laisvės ir neprikiausomybės." 3) Ineina pranešimas, jogei Lapkričio 4 d. Pennsylvania Hotelyj, New Yorke, įvyksta susivažiavimas šių įstaigų: a) Išpildomojo Komiteto. b) Finansinės Komisijos. c) abiejų Tarybų, d) visų trijų Amerikos pramonių bendrovių atstovų, e) abiejų susivieniyjimų atstovų; to viso tikslas sustatyti planą ir sudaryti vieną bendrą komitetą Lietuvos bonų pardavinėjimui. 4- 4r-ių Tautų Liigos atstovybė raportuoja sekantį: Liiga siunčia Europon po pasiuntinį nuo kiekvienos iš Liigoje esančių tautų; Liiga rengia tarptautinį koncertą New Yorke, tik data šį vakarą dar nežinoma. 5) Publikacijos komisija nusiskundžia, jogei musų laikraščiuose (tuluose) veikia koki tai nežinoma ranka, kad ardyti Lietuvių politinius darbus ir kenkti Lietuvos Neprigulmybės darbui. 6) Lietuvos Gelbėjimo Komisijos atstovai praneša: kilo tuli nesusipratimai pačioje komisijoje, delei tulos dalies nenorėjimo užlaikyti tos komisijos raštinės; yra painė ir delei finansavmo: c) Kom. davė tam tikslui $500, bet katalikų sriovė nenori to padaryti. Laimė tik, kad p. Hoover prižadėjęs, jogei kas bus, kas nebus, o Lietuvos vaikelių Amerika neapleisianti.

Pranešimai raštu ir žodžiu. Kurie yra labai didelės svarbos, tapo visame posėdyje išklausyti, ir tolesnis Tarybos posėdis nukeltas ant rytojaus.

Posėdis Spalio 22: **Nutarimai**: 1) Išrinkta Svetimų Reikalų Komisija: V. W. Ambrose ir V. Lesčinskas. 2) Nominuota ir rekomenduota vertėjai į Amerikos Brigadą. 3) Nutarimas delei finansinio Lietuvos militarės misijas štabo, sulyg Lietuvos valdžios rekomendacijų, užtvirtintų per Lietuvos prezidentą Smetoną. 4) Išreikšta pritarimas dalyvauti visų stambiųjų įstaigų atstovų susivažiavime Lapkričio 4 d. delei Lietuvos bonų pardavinėjimo. 5) Priminti Išpild. Komitetui, idant jisai praneštų tulai korporacijai, kuri lietuviškuose lakraščiuose garsinosi p. Vinikaičio atsakymų pasiremdama, idant Lietuvius suvadžotų, kad Išpil. Kom. užrejkštų, jogei skelbs laikraščiuose tokį kesinimasį suvadžioti. 6) Užgirta Chaplain Langhan išvažiavimas Lietuvon, kad mergaitės į augštesnį mokslą eiti pagelbėjus. 7) Užgirta sumanymas, kad Tarybų bendri suvažiavimai bus pakarčiui sukviečiami vienos ir antros Tarybos, į kožnos nurodytą vietą. 8) Užgirta konstitucijinė taisyklė, kad kiekvienas Lietuvos liuosybės darbui kenkiantis veikėjas, negali buti Tarybos nariu ir išdavinėti Lietuvių priešams politinias slaptas, bei provokuoti pačių lietuvių tarpe nesutikimus.

J. O. Širvydas,

Amerikos Lietuvių Tautinės Tarybos Sekretorius.

. **Suvienytų Amerikos** Valstijų senato Darbo Komitetas paskyrė $12,500,00 Amerikonizavimo išlaidomis. Po tiek bus skiriama kas-met amerikonizavimui ir mokinimui ateivių.

NAMINIS GĖRALAS;

APYNIAI — SELYKLAS.

PUIKUS GĖRIMAS.

Ypatingai sutaisyta patyrusių vyrų ir perstatomas naminiu gėralu Yra putojantis su tikru skoniu. Sutaisymą, iš kurio pasidaro 5 galionai; prisiųsim gavę nuo jusų $1, del 20 galionų kainuoja $2.50, pilni nurodymai su kiekvienu užsakymu. Pabandykit ir persitikrinsit. Pasarga: **nevartokit mieles. Tai yra prieš įstatymus.** Knyga pilna receptų bus jums išsiųsta gavus nuo jusų $1.

INTERSTATE DISTRIBUTORS
27 East Grand River Ave.;
Detroit, Mich.

Pajieškau savo pusbrolio Antano Atkočiuno, kaimo Pakalnės, par. Deltuvos, buv. Kauno gub. Meldžiu atsišaukti arba kitų, jį žinančių man pranešti. Yra svarbus reikalas .

Kazys Atkočiunas,
76 Spruce St., Lawrence; Mass.

Biznieriams Garsintis "Sandaioje" Apsimoka.

VISŲ ŽINIAI!

Progress Shoe Mfg. Co., šiuomi paskelbia visų žiniai, kad P. J. Žiuris; buvęs minėtos firmos vedėjas; atsistatydino nuo savo pareigų; todėl Progress Shoe Mfg. Co., atsisako buti atsakomybėje, jei P. J. Žiuris bandytų ką nors veikti Progress Shoe Mfg. Co.. vardu.

S. A. Milčius Sec.
PROGRESS SHOE CO. INC.,
Brockton; Mass.

Užrašyk Savo Protestą Prieš Prohibicija!

RINKIMO DIENOJE, LAPK.-NOV. 4

Sekantis klausimas buna pabaigoje ballato

BALSUOK "YES"

"Ar Senetoriai ir Reprezentantai iš šio distrikto privalo buti įgalioti balsuoti del legislaturos nustatant leidimą del išdirbimo ir pardavimo gėralų turint ne daugiau kaip keturius nuošimčius alkaholio ir nutariat juos juos nesvaigalais?"	YES	X
	NO	

PUBLIC OPINION LEAGUE OF MASSACHUSETTS,
Edward M. Broders, Prezidentas.
Joseph J. Leonard, Sekretorius.

Žinomas per 25 metus ir Valdžios prižiurimas

Henry J. Schnitzer State Bank

Pavelijant Suvienytų Valstijų Valdžiai kaip pirma taip ir dabar

SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ

ir gvarantuoja

Norinčius gauti prekes pinigų ir kitų žinių meldžiame kreiptis pas:

Henry J. Schnitzer State Bank
141 Washington Street, New York, N, Y.

Gerklės skaudėjimas, diegliai krutinėje, influenzos, pasirodymo ženklai.

Ištrink gerklę ir krutinę su

PAIN-EXPELLERIU

ir pridengk krutinę vilnonę materija. Neapsileisk taip, kad tavo pagautas šaltis išsivystytu į pleurisę, pneumoniją, influenzą ir į kitokias pavojingas ligas.

Nusipirk šiandiena sau parankiausioje aptiekoje **Pain-Expellerio. 35c.** ir **65c.** butelis.

Tikrieji turi musu vaizbaženkli

⚓ ĮKARĄ ⚓

Nepriimk kitokiu pamainymu arba pamėgdžiojimu.

F. AD. RICHTER & CO.
326-330 Broadway - - New York

Lietuvos Atstatymo Bendrovė

LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION

Pirmiausi ir Didžiausi Lietuvių Korporacija Amerikoje.

JAU IMPORTĄ Į LIETUVĄ PRADĖJO. TUOJ PRADĖS EXPORTĄ IŠ LIETUVOS. KAUNO SKYRIUS VEIKIA KUOGERIAUSIAI, JIS SUSIDARĖ IŠ INTEKMINGIAUSIŲ ŽMONIŲ LIETUVOJE. VEDĖJU A. L. BENDROVĖS LIETUVOJE YRA A. VOSYLIUS.

Tamstos bukite draugais garbingų žmonių.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė, kad patarnauti Lietuvos Atstatymo darbuose, sutvėrė skyrių vietos veikėjai ir įtekmingiausi žmonės Lietuvoje. Į valdybą parinkti šie asmenis: — agranomas **JONAS SMILGEVIČIUS,** buvęs vedėjas Alfa Nobelio firmos Varšavoje,po to buvęs organizatorius ir vedėjas"Vilijos";**A. PRUŠAS,** buvęs vedėjas banko Petrograde, rašytojas koopercijos klausimuose veikalų dabar yra vedėjas Lietuvos Prekybos Banko, kuris yra taip-gi ir Lietuvoje valdžios banku· **JURGIS BALTRUŠAITIS,** buvęs vedėjas ilgą laiką "Žagrės". Marijampolėje ir gerai žinomas vaizdininkas. **ANDRIUS VOSYLIUS,** buvęs "Vilijos" fabriko vedėjas ir dabar yra vedėjas **LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS.**

Kiti nariai: — **ST. ČIURLIONIS,** prezidento Smetonos asmeninis sekretorius ir Lietuvos raštinės vedėjas. **VILIUS GAIGALAITIS,** Mažasios Lietuvos Tarybos pirmininkas, buvęs Vokietijos Reichstago narys per 9 metus. **Dr. J. ALEKNA,** Lietuvos Tarybos narys ir Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirmininkas. **SALEMONAS BANAITIS,** žinomas spaustuvninkas ir knygų leidėjas Kaune, narys Lietuvos Tarybos, baigęs Petrogrados Institutą. **Dr. A. SLIŽYS,** Lietuvos Raudonojo Kryžiaus viršininkas. **PRANAS SMILGEVIČIUS,** valdininkas Lietuvos Prekybos ir Pramonės ministerijoje. **Agronomas J. KRIAUČIUNAS,** Žemės Ūkio Ministerijos direktorius. **J. KAUNAS,** Intendanturos Valdininkas. **I. DOBIKEVIČIUS,** Lietuvos valdžios paskrtas direktorius prie Pramonės ir Prekybos Banko. **P. TAMOŠEVIČIUS,** kasininkas Valstybės iždo Šiauliuose. Pramoninkas **J. GUSTAITIS**. (Brolis Kun. A. Gustaičio, poeto). **A. RIMKEVIČIUS,** spaustuvninkas iš Vilniaus. **P. LEONAVIČIUS,** Lietuvos Raudonojo Kryžiaus valdininkas, ir k.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė turi viso 50 narių Lietuvoje. Ar tamstos nenorėtumet ir-gi rastis tarpe jų ir veikti Lietuvai naudingą darbą?

Laiko palikimo labai mažai įstojimui į Lietuvos Atstatymo Bendrovę.

Šėrai Lietuvos Atstatymo Bendrovės parsidavinės tik lig **NAUJŲ METŲ.** Kas tik gali įstoti turi pasiskubinti· nes pavėlinę negaus pirkti.

Senieji nariai kviečiami pirkti daugiau šėrų.

Šiemet yra padaryta tiek pelno, kad bus galima ir daugiau išmokėti dividentų. Už pirmą pusmetį jau išmokėta 4% už įdėtus pinigus į Lietuvos Atstatymo Bendrovę.

Už antrą pusmetį bus išmokėta DAUGIAU NEGU 4 NUOŠIMČIAI. Ir dividentai augs kitais metais greičiau kaip pusmečiais.

ŠĖRAS $10. —

Negalima imti mažiau kaip 5 šėrus.

JEIGU NORITE SAVO DRAUGUI PADARYTI TIEK GERO, KAD JIS GALĖTŲ UŽ SAVO PINIGUS KAS PUSKETIS DIDELIUS DIVIDENTUS GAUTI, PRIKALBINKITE JĮ ĮDĖTI PINIGUS Į LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĘ.

Įgaliotiniai ir draugai darbuokitės: juo bus greičiau užbaigus darbas pardavinėjime šėrų tuo didesnis pelnas liks. Visais reikalais kreipkitės:

Lithuanian Development Corporation,

(Lietuvos Atstatymo Bendrove)

320 FIFTH STREET, NEW YORK, N. Y.

Lietuviai Amerikoje

CLEVELAND, OHIO.

Bolševikai ir Laisvė.

Tikri tėvynainiai išgirdę, kad Lietuva laukiasi pagelbos, kad Neprigulmybės Fondui reikia pagelbos, sutvėrė komitetą ir prasidėjo darbas. Man čion pribuvus su L. A. B-vės reikalais sutikau bendrai veikti. Tad surengė prakalbas, išgarsino ir tokiu budu pradėjom darbą.

Musų bolševikai nesnaudė. Mat jie taipgi dasidėjo savo pasidarbavimu, bet ne už bet prieš, nes bolševikai išrado naują laisvės definiciją, t. y. jiem peapribuota laisvė, o kitiems pančiai ir uždraudimas išsireiškimo opinijos.

Man teko gyventi ir augti Amerikoje. Teko matyti partijų peštynes, bet dar ne viena partija taip žemai nupuolė ir nepavartojo tokios žemos rųšies agitacijos kaip kad bolševikai.

Jau žmonija seniai pripažino, kad boikotas yra žemas, kriminališkas, ir nepadorus, bet **musų bolševikai** to nepripažino, nes jie net nesidrovi atspausdinti plakatus atkalbinėjant žmones nuo aukavimo.

Jų šauksmas" Draugai Darbininkai" yra skaudus yt tragynga ironija, nes taip greit kaip jie gautų viršų, tada tie "draugai" taptų pavergti ir labiau išnaudojami negu dabar. Jų plakatuose vadina Lietuvos valdžią buržuaziška ir nelaisva,tuom pat tarpu nieko nemin apie Rusiją, jos supuvusią valdžią, tironišką karaliavimą "Viešpaties Lenino" ir "Jo mylistos" bolševikų "dievo" Trockio. Ant plakatų paduoda obalsį, kuris jau yra teisingesnis, nes vieton rašyti melagingai, kaip kad seniaus rašydavo "Lai gyvuoja laisvė", dabar rašo **"Lai Gyvuoja Proletariato Diktatura".** Musų bolševikų laisvė reiškia diktaturą t. y. tironiją. Jie nenori laisvės, bet užvaldymo, diktavimo visų. Jų tikslas yra, kad ne sveikas protas, ne lavintos mintįs valdytų, bet gauja fanatikių, diktatorų, ir Lenino typo sumišelių, kurių diktavimas reiškia — badas, vargas, mirtis, bedarbės ir amžinos suirutės. Tokios valdžios pirma yra tironija, pasmerkimas mirčiop tų kurie ne taip tiki kaip jie; sudraskimas visų senesnių teisių, o nedavimas naujų jų vieton. Tad matote ką reiškia "bolševikų laisvė". Bolševizmas ten greičiausia randa dirvą augti plėtotis ir bujoti kur yra tamsybė, trukumas mokslo. Tad per tai ir randame jį apsigyvenusį pas mus, ypač pas musų tamsius elementus.

Clevelande jems nenusisekė, nes čia yra tikrų tėvynainių, kurie supranta laisvę kaipo toleravimą kitų pažiurų, lyginai kitų opinijų. Čia jie susirinko ir aukavo Tėvynei ir tokiu budu padavė atsakymą musų žemos rųšies agitatoriams, kad savus reikalus pažino.

Gal ar ne tik už Rusijos pinigus yra užlaikomi Lenino ir Trockio bernai, jų redakcijos ir visi štabai? Matyti, kad ir ant šių "rojaus žadėtojų" ir "netikinčių" į pinigus kariuomenės, prievartą, ir karės pinigai turi didelę įtekmę, kariuomenės naudyngos jiems, prievarta yra teisinga, ir karės taipgi "all right". Na ar ne pat viršunė hipokritijos ir apsimetimo! Taip supranta musų bolševikai laisvę.

Darbininkų Draugas ir Melagių Priešas.

PATERSON, N. J.

Iš veikimo. Liet. Liuosybės Sąvaitė nenusisekė.

Spalio 2 d., Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugija buvo surengusi prakalbas. Kalbėjo tulas Andrulevičius iš Chicagos. Kalbėtojas buvęs pasišventęs pakalbėti delei komunizmo gerovės. Draugijos nekurie nariai labai neužganėdinti ir tik patįs savęs klausinėję — "na ir ką jis čia kalba?"—"ar jis čia su komunizmu buvo kviestas apie musų draugiją kalbėti?" Kalbėtojas gi rekavo, kad viens duris palaikytų, o jis visius "apskrikštis" "komunistija". A, po nevalia brukasi jie su tuo savo pabodžiu komunizmu ir gana!

Apie Lietuvos laisvę, apie Lietuvos likimą nei žodelio neužsiminta. O juk reikėjo aukų parinkti del musų brolių nuvargusių nuo baisios karės, juk kitaip, kam dar jums vadintis lietuviais ir kam lysti jųjų tarpan?

Liuosybės Sąvaitė Nenusisekė.

Spalio 16 d. turėjo įvykti Liet. Liuosybės Sąvaitės prakalbos, kurias buvo surengęs Liet. Ukėsų Kliubas. Kalbėtojum buvo pakviestas Purvis, "Tėv." redaktorius. Nors tą vakarą oras buvęs nepatogus — liję, bet žmonių prisirinkę gana daug ir laukė kalbėtojaus, bet jis nepribuvo. Susirinkusieji išbuvę dvi valandi išsiskirstė į namus. Butų buvę surinkta kiek aukų, nes susirinkusieji žinoję su kokiu tikslu prakalbos buvo rengiamos ir visi atėję tie, kurie norėję kiek paaukauuti.

Kodel kalbėtojas nepribuvo? Patartina tokios klaidos ateityje vengti. Juk reikia žinoti, kad rengėjams nuostuoliai ir moralis smugis, kuomet kalbėtojas nepribuna ant surengtų prakalbų. Pagaliaus juk žmonės yra žmonėmis ir suvedžioti jų negalima.

"Agitacijos Sąvaitė".

Spalio 19 ir 20 dd., L. M. P. Susiv. buvo surengta "agitacijos sąvaitės" prakalbos. Buvo tulas Jukelis iš N. Yorko su "spyčiu". Padeklemavo "neblogai", bet kad jis tankiai čia lankosi, tad savo "deklemacijomis" jau pabodęs. Žinoma, jis kvietęs visas moteris tapti komunistėmis... Tai buvę pirmą vakarą. Sekantį vakarą buvę "įvairiau", buvę daugiau tokių "deklemacijų". Rinko ir aukas, bet kam? — nežinau, bet "tikiu", kad Patersono "progresiviškos" moteris gal gi iš tų aukų "nepamirš" paskirti Lietuvos reikalams?

Patersono Lietuvys.

WEST LYNN, MASS.

Suorganizuotas Choras ir Orchestra.

Tapo sujudintas jaunimas — organizuojasi į dailės bei muzikos draugijėles.

Lietuvių Ukėsų Kliubo sumanymu spalio 16 d. į kliubo salę buvo sušauktas jaunimo susirinkimas — tikslu, kad organizavus chorą ar kokią bent panašią jaunimo draugijėlę. Susirinkimą atdaręs vietinis veikėjas Borysas, padaręs įžanginę prakalbėlę ir pakvietė idant užmanytam darbui butų išrinktas tam tikras komitetas. Tapo išrinktais — pirm. J. Nevedomskis; rašt. M. Dudučiutė; fin. rašt. K. Uždaviniutė, ižd. U. Lazevičiutė.

Na taigi reiška ir tapusi sutverta draugija, užvardinta "Birutės Choras". Nutarta kviesti choro vedėjum J.Varatį iš S.Bostono. Susižinojimui išrinkti A. Čebatauskas ir P. Bolys

Turiu pastėbėti, kad organizuojant chorą buvo maž daug taikomasi visus pavyzdžius imti iš S. Bostono žinomos draugijos "Gabijos", nes tai yra viena didžiausi dailės bei muzikos draugija visoj Nauj. Anglijoj su geru mokytojum g. M. Petrausku ir tai gyvuojanti ant bepartyvio pamato. Taigi ir mes lynniečiai ant tokio pat pamato siekiames to pačio idant sutraukus visas spėkas ir tęsus darbą pirmyn su geromis pasekmėmis.

Susitvėrė ir Orchestra.

Taipgi tapo suorganizuota orchestra. Užmonytojais yra A. Čebatauskas ir J. Babinskas. Darbas pradedamas ant gerų pamatų. Kiekvienas narys įstojantis užsistato tam tikrą kauciją. Orchestrai vardas duotas "Keistučio Orchstra". Išrinkta komisija suradimui tinkamo vedėjo.

Tai bravo Lynno lietuvių jaunimas, kurie spiečias į šias draugijas. Ateis gi gal ir visi tie, kurie šlamštosi tarp lenkų ir kt. svetimųjų. Savų vaikų tėvai pamokinkite vaikus ir patarkite jiems dėtis prie lietuvių besialvinančio jaunimo.

Birutės Choro Spaud. Kom.

P. Bolys.

W. LYNN, MASS.

Spalio 14, čia buvo susirinkimas vietinės inteligentijos su tikslu,kad suradus budą pagelbet nuteriotai Lietuvai. Po ilgo, draugiško pasikalbėjimo likosi išrinktas komitetas, kurio užduotim bus surengti milžiniškos prakalbos. Laike prakalbų bus išrinktas komitetas, kuris užims šio laikinio komiteto vietą ir stengsis rinkti pinigus, drapanas ir kitokias reikmenas ir siųsti tiesiog Lietuvos valdžiai, kuri išduos lietuviams, kurie kenčia vargą ir badą.

Į liklaikinį komitetą įėjo sie asmenįs: pirm.—K. Preytis; pagelbininkas — Vl. Brazauskas; nutar. rašt. — K. Sirbikas; kasier. — Jon. Klimas; kasos rašt. — P. Povilonis; P. Bolys ir Jon. Bukauskas, apekun. kasos; Presos komisijon įėjo S. L. Zaleskas ir K. Preytis. Kasierius pastatytas po 2,000 dol. kaucija.

Dabar minėtas komtetas rengia prakalbas, kurios įvyks 2-rą d. Lapkričio. Kalbės: adv. F. J. Bagočius, P. Gudas, P. Norkus ir dar keletas garsių kalbėtojų. Geistina, kad kodaugiausia susirinktų ant šių prakalbų. Geistina, kad kožnas lietuvis ir lietuvaitė atsilankytų tą nedeldienį, 2-rą val. po pietų, o kiekvienas galės daug ko išgirsti.

Pres. Kom.:
S. L. Zaleskas,
K. Preytis.

WATERBURY, CONN.

L. L. Sąvaitės reikale.

Kada tik prasideda kokis svarbesnis judėjimas tarpe Amerikiečių lietuvių, visuomet waterburiečiai išlošia pirmenybę. O jeigu kada ir nepavyksta pirmenybę išlaikyti, tai visvien mažai ką atsilieka nuo kitų daug didesnių kolonijų. Štai kad ir dabar: pradėjus "Lietuvos Liuosybės Sąvaitę" geri tėvynainiai ir tikri sunųs, bei dukterįs savo nuvargintos Tėvynės Lietuvos, su didžiausiu pasišventimu stojo darban, idant kaip galima geriau prigelbėti atgimstančiai savo brangiai Tėvynei Lietuvai surenkant kuodaugiausiai aukų Lietuvos Neprigulmybės Fondui. Pirmasis žingsnis aukų rinkime prasidėjo Spalio 19 d., nes tą dieną buvo surengtos prakalbos; kalbėjo visiems žnomas musų tėvynainis Keistutis Šliupas. Ant prakalbų susirinko gan skaitlingos publikos neatsžvelgiant jog ir dvejos prakalbos tą vakarą buvo surengtos. Prakalboms prasidėjus gerbiamas kalbėtojas gan aiškiai ir plačiai aiškino dabartinį Lietuvos padėjimą,vargus ir pasišventimą musų brolių Lietuvoje kariauti ligi paskutinio kraujo lašo patolei pakolei tik Lietuva bus laisva. Taipgi ragino visus stoti eilės kariautojų už Lietuvos Laisvę, kas kuomi išgalime, o kadangi mes amerikiečai negalime stoti su kardu rankoje tai mums visiems reikia prisidėti su gausiomis aukomis Lietuvos Laisvės reikalams, patolei pakolei Lietuva bus visiškai laisva! Po prakalbų buvo renkamos aukos L. N. Fondui. Ir štai tų tėvynainių vardai, kurie šiuomi kartų pirmi prisidėjo su savo gausiomis aukomis.

Aukavo sekančiai: po $10.00: Petras Steponavičius ir Albinas Juškevičius; po $5.00: Pranas Tiškinas, Jonas Unikis, Juozas Lesiunaitis, Motiejus Virbyla; po $2.00: V. Kiaušas, V. Blauzdžiunas, V. Gudžiunas, J. Dunauskas, A. Ragauskas, J. Baukus, P. Micevičius, J. Navickas, J. Rušinskas, A. Drabnys, V. Lesiunaitis, A. Bagužis; po $1.00: K. Šilanskas, A. Šilanskienė, K. Strimulis, J. Stankevičius, J. Aidukas, J. Vitkauskas, A. Segevičia, T. Amrazaitis, V. Povilaitis, P. Rugelis, O. Černauskienė, S. Čiapas, A. Grablis, A. Valaitis, A. Žukauskas, J. Česnas, S. Adomaitis, V. Bauba, M. Šeštokienė, M. Truska, M. Radavičius, V. Radžiunas, A. Juškis, P. Juškis, T. Dulioba, A. Tamušauskas, M. Staugus, G. Neverskas, B. Karpavičius, J. Mačiulis, P. Pupys, J. Stankus, J. Kurialaitis, K. Matulaitis, A. Čepauskas, J. Juodanauskas; smulkių aukų $24.20. Viso $124,-20.

Varde atgimstančios Laisvos Lietuvos visiems aukautojams tariame širdingai ačiu, už gausias aukas ir atjautimą Lietuvos reikalų. Taipgi reikia pažymėti, jog visi aukautojai yra geri tėvynainiai, kurie visuomet atjaučia Lietuvos reikalus ir visuomet gan gausiai aukauja. Šitas pirmas žygis rinkime aukų pervedė gan geras pasekmes, vieliaus tikimės jog ir kiti geri tėvynainiai taipgi prisidės su gan gausiomis aukomis. Taipgi tikimes jog kaip visados taip ir šį kartą waterburiečiai nebus paskutinieji už kitas kolonijas.

Su pagarba L. L. Savaitės aukų rinkimo komisijos narys,

K. J. Paulauskas.

HARTFORD, CONN.

"Vyčių" Teat. Perstat. recenzija.

Iš apgarsinimų patėmijau, kad vietinė L. Vyčių 6-ta kuopelė rengia teatrą ir balių spalio 18 d. Teatralis perstatymas "Velnias ne Boba", dvi veiksmi komedija. Vaidinimas 7:30 val. vakare.

Sulaukę šio laiko, su draugu nusiskubinome pažiurėti, nes ištiesų seniai jau buvau matęs lietuvišką teatrą. Laiku jau ir sėdime salėje, bet besidairydami stebimes, kad susirinkusiųjų vos pustuzinis mergaičių, daugiau nieko nesimato. Apie aštuntą valandą vienok pradėjo daugiau rinktis ir suėjo bent — porą tuzinų: kelios moteris, mergaitės, na ir keletas vyrų. Reikia tiesiog stėbėtis iš vietinės "publikos" o ypatingai iš vaikinų — iš jųjų nekulturiško užsilaikimo. Prie durų sustoję pradėjo "vyrai" pypkes dumti ir bėgyje keletos minučių pridumė apypilnę salę, kas pypkių priešams kaip tai moterims ir merginoms daug nesmagumo suteikė. Reikia gi pastebėti kadir nekurios merginos prie kelimo blogo užsilaikymo prie "pypkorų" prisidėjusios.

8:30 laike moterėlės pradėjusios nerimauti —su kojoms grindis pradėjusios kulti bei rankomis taškenti, reikalaujant vaidinimo kas ir privertė vaidintojus pasiskubinti nes tuojaus rengėjai paprašė visus nusiraminti, idant pradėjus perstatymą. Bandė paaiškinti programą, bet veltui, nes salėje viešpatavo tikras kačių koncertas — kas rankomis plojo, kas kojomis trypė, žodžiu sakant tikra — "kapelija". Kadir norinčiam ką girdėti, nieko nebuvo galima išgirsti,anot paties asmens, kuris prakalbėjo su savo priežodžiu — "žinai", "žinai"...

Tai taip visą vakarą Hartfordo "publika" užsilaikiusi. Negana dar šito, laike vaidinimo pradėjo vaidintojus pamėgdžioti. Ištikro tai gėda šios kolonijos lietuviams, kuomet kitų kolonijų lietuviai žmoniškumo jau išmokę. Laikas jau ir labai laikas ir mums pramokti.

Kaslink vaidinimo — tai veikaliukas kaipo komedija nieko, bet jau vaidinimas tai lyginai publikai... Apart paprasto stumdimosi ir nežmoniško riksmo daugiaus nieko. Pavyzdžiu — raštininkėlis didžiuojasi savo gyvenimu kad turi puikų kambarį, o ištikro scenarija tai jo "kambarys" be durių ir labai sudraskytas, daugiaus jis kalba, kad turįs pilnas lentynas knygų, o buvo 9 knygos sumestos ant paprastos kamodės. Prie to, vaidintojas pasižymėjo dar su darkimu kalbos. Toliaus — tulas vaidintojas Aptiekoriaus rolėje begindamas nuo savo moters atbėgęs pas tą raštininką, žmogus buvęs žilas, gi tą pačią naktį sugryžęs iš karčiamos jau atrodė pusėtinai jaunas, — nes žilą peruką numetęs. Argi tai ne stebuklas, kad žmogus su keliomis valandomis taip pajauni kad žili plaukai mainosi į kitą varsą?! Tai taip tokių "prajovų" perdem visą veikalą buvę.

Didelis scenas trukumas prisidėjęs prie sudarkimo šios komedijos. Gi grymo ir kostiumų, tai jau nei negalima buvo suprasti ką jie (vyčiai) tuomi norėjo parodyti bei atvaizdinti. Nekurie kadir buvę grymiruoti tai ir tuos usai su barzdomis — aktorius apleidę... Bet ir nedyvai, taip ant scenos besitrankant tai ir tikruosius usus bei barzdas galima pamesti.

Su kostiumais irgi tas pats kaip sakiau. Pavyzdžiu tuli iš charakterų sulyg pasirėdimo buvę "amerikonai", gi tarnaitė — Lietuvos kaimietė. Vaidintojų kalbos, išskyrent Tarnaitę ir Aptiekorių, buvusios labai žemaitiškos ir labai darkytos, kas klausytojų ausįs gadino.

Brolužiai, jei kas rengiama iš lietuvių teatralės dailės tai rengkime rupestingai. Reikia prisirengt geriau negu kad kaip šį kartą buta. Negana to kad išmokstame ant atminties roles kaip vakarinę maldą "Tėvė musų" kalbėti. Bet reikia išmokti sumaniai veikti, pritaikant scenarijas ir abelnai prie visko rupestingai prisirengti ko veikalas reikalauja. Reikia gi ir patiems turėti kokį nors pasimokinimą — studijavimą sceniško judėjimo, o ypač savo lietuviškos kalbos, nes tai jau tuomi tik pasirodoma ir klausytojus pykdoma, kad turime žmonių, kurie nei savo kalbos nemoka ir dar ant scenos pasirodo.

A. M. Ai—nis.

GARDNER, MASS.

Lietuvos Laisvės Sąvaitės Prakalbos.

19-tą Spalio, nedėlioje, įvyko Lietuvos Laisvės Sąvaitės prakalbos; kalbėjo Jonas Kerdiejus iš So. Boston, Mass., Am. Liet. Taut. Sandaros sekretorius. Prakalbas surengė ALT. Sandaros 52 kp.

Prakalbos galima sakyti pavyko, nes publikos susirinko apie 3 šimtus ypatų, kaip Gardner lietuvių kolonija iš tiek lietuvių mes skaitome kad dau publikos. Šiose prakalbose aukų į Liet. Neprigulmybės Fondą tapo surinkta apie 45 dol. 32 centų. Aukautojų vardai: Julius Kukauskas (polrumninkas) aukavo 5 dolierius. Po $2.00 aukavo šios ypatos: Petras Višniauskas, M. Stakėnas, Ad. Padalevičius; po $1.00 aukavo: L. Deltuva, Povilas Bruzgulis, Ant. Žilis D. Baltušnikas, Juozas Paziera, Al. Nakutis, Julia Jonikienė Al. Vingris, Kazys Pilkauskas, Ant. Čibas, Urš. Kensienė, Juozas Raizis, S. Mačionis, J. Višniauskas, Jonas Jonielis, Jurgis Ladavičius, T. Vičius, K. Rokas, J. Kielinaitis, T. Vaitkus, Al. Madestavičius, A. Budris, Ig. Vingris, F. Tauginas, Petras Bruzgulis; po 50c. aukavo: Daukantienė, K. Valantanavičius, Jonas Višniauskas, Al. Vngris, Ant. Klibavičius.

Kalbėtojas Jonas Kerdiejus savo kalboje nupiešė lenkų neteisingą prapagandą kas link užėmino Kauno taipgi privedžiojo, kad visos tos instrygos bus pergalėtos lietuvystei pakilus ant tiek kad jau niekas lietuvių neprigulmybės neužgniaužš.

Report. M. S.

TAMAQUA, PA.

Tėeriama ko-operacija. Sandariečiai aukaujasi, bet savo organizacijos veikime. atlikę.

Šito miesto lietuviai tveria kooperaciją, jau prisirašė 80 narių ir šėrus pradėjo pirkti. Kaip tik susidės reikalaujama suma pinigų ir čarteris išgautas bus, tuomet ketinama atidaryti krautuvę. Tamaqu'es lietuvius galima pagirti už tai ir tikimasi, kad jie pradėtąjį darbą varis iki galui. Ko-operativiška krautuvė čionai yra reikalinga, kadangi gal visame Schuylkillio paviete maistas nėra taip brangus kaip čionai.

Am. Liet. Taut. Sandaros kuopa yra gausiai prisidėjusi prie tautiškų reikalų. Štai ir dabar iš savo mažo iždo paskyrė 5 dol. Liet. Laisvės Sąvaitei. Bet gaila kad daugelis narių yra užvilkę mokestis ir neateina į susirinkimus.

Tamaqua'čiai, ar mes nuleisime rankas taip svarbiame momente, kada matome jogei Lietuvos priešai iš visų šonų drasko musų tėvų žemę. Am. L. T. Sandara stovi už laisvą ir neprigulmingą Lietuvą, tad visi bukime jos nariais.

Korep.

WATERBURY, CONN.

Dalykai Tarp Tautininkų.

Vietos tautininkai labai sujudę, išsijuosę dirba besirupindami Lietuvos likimu.

Čionykščius lietuvius labai sujudinęs, čia seniau kalbėjęs R. Karuža, kuris daug pripasakojęs dalykų, link kurių teisingumo kilus abejonės ir kurio pripasakojimai sudemoralizavę vietos lietuvius, taip kad veikimas delei rinkimo aukų beveik sustojęs. Taigi vietos veiklesni tautininkai laikę susirinkimą bei pasikalbėjimą besistatant klausimą: ką reikia daryti, kad užbėgus prieš tą viską. Nusitarta parašyti protestus bei nurodimus, kad kitų kolonijų lietuviai bereikalo nesidemoralizuotų tokiomis prakalbomis. Tas pastabas gana mandagioj formoj parašytas pasiuntė vienam musų dienraščiui, bet jau ilgokas laikas kaip pastabos spaudoje nepasirodo. Iš tokios priežasties ateina mintin: kamgi tie musų dienraščiai? O gal dienraščiai tokias pastabas kur kitur pasiunčia? Nagi tik pats Dievas žino kur tos musų pastabos dingo? Tad žmogus privestas esi galvoti: kodel taip yra?

Žmonės kuomet pradeda leisti dienraščius tai labai daug žada, o paskiaus tai žinutėms nėra vietos.

Kaž kodel taip yra?

Tautininkas.

Mažoji Lietuva.

Rašo A. B. Klaipėdiškis.

Sunki Lietuvių kova už savo kalbą.

Lietuviai nekantravo. 1896 m. vėl tapo priruošta peticija su 27,775 parašais ir deputacija prie ciesoriaus Wilhelmo II.

Peticijos komisija atsiliepė 1898 m. kultaus ministeriui, jog jie prieš jo pareiškimą protestuoja, nes jis neteisingas informacijas apie lietuvius gavęs... Galų - gale parėjo 1898 m. ir ministeris Lietuvon. Priežastis beabėjo buvo tuometinis valstybės seimo rinkimai. Lietuviai stojo į kovą prieš vokiškas peticijas ir norėjo savo atstovus prasti. Konservatorai sauvojo lietuvių politiškus sukrimus. Jų nuraminimui turėjo ministeris pareiti. Ministeris įsitikino, jog lietuvių kudikiai vokiškų pamokų nesupranta. ("Saulėtaka" 1900 m. Nr. 12. pusl. 264) Jis prižadėjo naują preperanciją ir seminariją atidaryti, kurioje butų lietuviai mokytojais priruošiami, idant galėtų tikybos pamokas lietuviškai atlikti.. Konservatoriai vėl davė visokias kliutis, idant ministerio prižadėjimą supustyjus. Lietuviai vėl siuntė peticijas, prašydami ministerio prižadėjimą įvykinti. Tada 1900 m. vėl siuntė lietuviai peticiją su 1300 parašų, reikalaudami lietuviškų pamokų. Į tai atsiliepė kultaus ministeris Studt 1901 m., jog lietuviškai pakankamai mokama ir nėra priežasties tuose dalykuose ką pertaisyti. Po to dar bandė pavienių apskričių lietuviai prie valdžios durų dunksnoti, bet lietuvių visuomenė nebedalyvavo. Ji buvo įsitikrinusi, kad neverta elgetauti. O be to jau buvo išrinktas Prusų karalijos seime lietuvių atstovu kun. d-ras Gaigalaitis. Visų lietuvių akįs buvo į jį atkreiptos. D-ras Gaigalatis prašė Kovo 23 d. 1904 m. valdžios, taip ir seimo atstovų, kad su ištikima lietuvių tauta čėdijančiai ir lengvaširdžiai apsieitų. Kiltaus ministeris Studt pasakė, jog jo teisingiems pasiguodimams jokios priežasties nėra ir pareikalavo, kad jis tarp žmonių blogas pažiuras prieš valdžią nesukeltų.

Tačiau d-ras Gaigalatis prie kiekvienos progos, taip seime taip synodėje, iškėlė lietuvišką tikybos pamokų klausimą. Jis prirodė, kad tulos mokytojų inspektorius uždraudė mokytojui lietuviškai mokinti. Tulas mokytojas už lietuvių kalbos pamokas tapęs kiton vieton perstatyas. Bet daugiausia buvo lietuviams priešingų mokytojų. Tulas mokytojas uždraudė lietuvių kudikiams ir lauk mokyklos, namon einant, tarp savęs lietuviškai kalbėti. Tulas mokytojas išvadino lietuvius pagonais, tulas vėl sakė: "visus lietuvius reik mušti." Tulas mokytojas griežtai pasakė: "Aš lietuviškai nemokysiu!" O Klaipėdos apskričio mokytojai kartą tarėsi ir konferencijoj prieš įvedimą lietuviškų pamokų priešintis...

"Nauja Liet. Ceit." 1910 m. Nr. 52.

Rods buvo Klaipėdoje seminarija atidaryta, bet jau ją išventinant, Lapkr. 6 d. 1908 m., pasakė gimnazijos direktorius Kusel: "Aš lugojų, kad iš šitų naujųjų namų, kurie lyg senųjų vokiečių ricerų pilis tolimoje Vokios šiaurės pasikelia, visados išeitų vokiškos dvasios riceriai ir vokiškos kulturos nešėjai." Sulyg to ir buvo veikiama. Nes jau visuotinas lietuvių rinkimas draugijos susirinkimas Šilutėje 1909 m., pranešė Skrekys, jog lietuviškos pamokos Karalėnės ir Ragainės seminorijose esančios pašalintos, o Klaipėdos seminarijoje sutirpusios lyg cukrus burnoje.

Taigi valdžia sakėsi lietuviams atversianti seminariją, o auklėja vokiečių dvasios ricerius, stumdama lietuvių kalbą. Stoka lietuviškų mokytojų netapo pašalinta, bet lietuviškai moką mokytojai vokiečių apgyventuosna kraštuosna iškeliami. Apie tai aiškiausiai liudija žemiau padėtas raštas, ("Liet. Ceit. 1907 m. Nr. 10.) vieno mokytojaus:

"Kaip lietuvišką kalbą mokąs mokytojas aš dalyką metų Klaipėdos ir Šiluties rinkimo apskrityj, paskiausia Grėžuose prie Priekulies esu dirbęs ir visados buvau surištas meilėje su savo mokiniais ir kaimynais. Tai galės išliudyti, Rumšiuose, Svencelėj, Vanaguose ir Grežiuose esą lietuviai. Tai pamėgo ponams, galę turintiems ir konservatoriškai partijai priklausantiems, meilės ryšį, kuris mane su letuviškaja giminę surišo, be jokio atbojimo perpiaustė ir mane šičion nukelti, kur jokių lietuvių nėra, bet lietuviškai kalbaničų mokytojų yra....!

Mokytojas Evert iš Ponsehren, Heilsbergo apskr: "Lietuvių kalbą iš mokyklų išvariusi, valdžia daugiau jos nebeįsileido, bet stengėsi ir paskutinius likučius pašalinti. O mokytojai, kurie prie suvokietinimo prisidėjo, gavo ypatišką atlyginimą. O ir kareivijoj tapo vokietinama. 1912 m. prirodė karės ministeris ir šioms kompanijoms ir švadronoms, kurios mažiausia dešimtą dalis lenkų ir lietuvių turėjo dvi premiji po 9 ir 6 markes, kurios paskirtos tapo gerai vokiškai išmokusiems vyrams. ("Nauja Liet. Ceit." 1912 m. Nr. 46.)

Irgi karaliaus Friedricho Wilhelmo IV. skirtasias stipendijas dabojo vokiečiai lietuviams atitraukti ir vokiečių vyskupų ir kunigų sunams priteikti. Delto siuntė 1894 m. 300 žymesnių lietuvių peticiją į kultaus ministerį Bosse, prašydami: 1. stipendijas tiktai lietuviams suteikti, 2. stipendijas nevien Tilžės gimaziją, bet ri kitas gimazijas laikantems lietuviams suteikti, 3. Klaipėdos gimnazijoj sugrąžinti pašalintas lietuviškos kalbos pamokas. Kultaus ministeris pasiuntė šitą peticiją Rytpriusių Oberprezidentui v. Stolberg, idant tą dalyką arčiau patyrinėtų. Bet Stolbergas nusmogęs tą peticiją į papieriaus gurbą.... ("Tilsiter Zeitung" 1895 m. Nr. 85.) Stipendijos duodamos dabar lietuviams, bet tik Tilžės gimaziją lankantiems.

Valdininkų Priešlietuviškas Veikimas.

Sulyg įstatymo iš Rugpjučio, 1876 m. liko vokiška kalba apšaukta valdiška kalbo. Visi valdiški raštai turėjo vokiečių kalba vedami buti. Išimtis tegalėjo ypatiškuose atsitikimuose daroma buti. Bet sulyg karališko padavadyjimo, galėjo dar 20 metų po apgarsinimo šitų įstatymų, šale vokiškos kalbos ir svetima kalba mokyklų, kaimų ir valsčiaus sueigose vartojama butų. Teismo dalykuose, buvo vokiškos kalbos nemokantiems pavelyta vertėjus prisitraukti. Beto buvo prisakyta, kad prisieka vien tik mokamoj kalboj atliekama butų.

Lietuvių buvo Tvirtumas.

Praėjus paskirtam laikui, lietuviai buvo verčiami vokiškoj kalboj siekti. Čion pavyzdžiai: Byloj del slapto susidraugavimo ir rusų caro garbės įkenkimo, 1904 m. gyrės liudininkas šaltyšius Steigis iš Dargučių (Klaipėdos apskr.) vokiškoje kalboje siekti. Teismo pirmininkas sako, jog jis galįs gerai vokiškai. Seigis atsakė: "Aš vokiškai nesieksiu". pagaliau pirmininkas bandė pagrąsint, ir apsiėmė Seigis vokiškoj kalboj prisiekti. ("Kurt Eisner": "Der Geiheimbund des Zaren," pusl. 272.)

1907 m. darbininkė Ida Kruvinienė, gimusi Kirbiške ir Lopėnų (Tilžės apskr) tapo 24 valandomis kalėjime nuteista ir tuojau apkaltinta, kadangi apkaltintančioj byloj del garbės įžeidimo trobelninko Puslačio, savę pateisinti lietuvių kalba norėjo ir gynės vokišką kalbą vartoti. Antrą kartą toj byloj teisme stodama, Kruvinienė pasisakė lietuvė esanti ir vėl atsisakė vokiškai kalbėt, Teismo patarėjas (Amtsgerichtsrat) Vėškalnys pavadino lietuvišką tulką (vertėją) ir davė jos žodžius attulkuoti. Kruvinienė liko išteisinta...

Bet ne visi lietuviai yra gamtos tokiu drasumu apdavanoti, kaip šį Lietuvė. Todėl dauguma lietuvių, vokiškai tobulai nemokėdami, dažnai savo teisių apginti negalėjo. Nesa pasišaukus tulkų reikia ypatiškai už tai apmokėti. Apie tai kalbėjo ir lietuvių atstovas d-ras Gaigalatis seime gegužės 30 d. 1910 m., aiškindamas, kad lietuvių interesai siaurinami, kadangi jie negal teisme kaip reikiant savo kalbos teisėmis naudotis. Bet į tai buvo menkai paisoma. Vokiečiai turėjo tikslą letuvius ir jų kalbą išnaikinti, ir tai stengėsi jie ir įvykinti.

(Bus toliau).

Vasara Ateina.

Bus šilta. Dabar geriausias laikas užsisakyti Siutus kuriuos mes pasiuvam puikiai sulig vėliausios "block" sistemos kirpimo. Šitaip pasiuti drabužiai geriausiai tinka kožnam žmogui. Žemos kainos—darbas gvarantuotas. Taipgi visokius drabužius išvalome, išprosinam ir sutaisom.

So. Boston Custom Tailors,
K. Plioplis, A. Samokaitis sav.
278 Broadway, South Boston, Mass.

Legislaturos Reprezentantas
ELIHU D. STONE
Advokatas ir Teisų Patarėjas.
Užstatų Komisionierius.
66-67 JOURNAL BUILDING
262 Washington St., Boston, Mass.
Telefonai: Main 3334
Main 2300

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H. S. Stone O.D.
Akiu Specijalistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatviu, South Boston.

PUIKIAUSIA SO BOSTONE BARZDASKUTYKLA IR KIRPYKLA
JUOZO KAZIUKONIO.
Užlaikau geriausius barberius, pridaboju švarą, skutame ir kerpame visokiomis madomis — kaip kas nori.
Turiu švarią pirmos klesos pirtį ir galima išsimaudyti.
224 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Dr. M. V. Casper
(KASPERAVIČIUS)
— LIETUVIS DENTISTAS —
Priėmimo valandos:
nuo 9:30 iki 12 dieną,
nuo 1 iki 5 po pietų ir
nuo 6:30 iki 9 val. vakaro.
nedėldieniais nuo 1 iki 3 p. p
425 BROADWAY
So. Boston, Mass.
Tel. S. B. 27.

DR. L. J. PODDER
Iš Petrogrado.
GYDO SLAPTAS VYRŲ IR MOTERŲ LIGAS.
Taipgi Kraujo ir Odos Ligas.
VALANDOS: Nuo 9 iš ryto iki 9 val. vakare.
Kalbu Ruskai ir Lenkiškai.
69 CHAMBER ST., BOSTON
Telephone: Haymarket 3390.

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviškai
Ofiso valandos:
Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
Vakarais 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

Jau Siunčiam!!!
CENTRALIS BENDRAS LIETUVIŲ BANKAS visiems gerai žinomas kaipo lietuvių ir kuris tarnauja lietuviams, jau siunčia pinigus į LIETUVĄ ir į visas kitas šalis.
TODEL SIŲSKITE DABAR. Neleiskite savo vienginčiams badauti.
DĖKITE PINIGUS TIK SAVO ĮSTAIGON.
LAI JUSŲ PINIGAI UŽDIRBA 6 PROCENTĄ.
Centralis Bendras Lietuvių Bankas.
32-34 CROSS ST., BOSTON, MASS.

DOVANAI
Iki 30-tai dienai Rugpiučio-August menesio
Kas lyg augščiau minėtai dienai užsirašys dienraštį "Lietuvą" arba atnaujins seną prenumeratą (nors neišsibaigusią) ant ištisų metų, gaus DOVANAI musų spaudos labai gražią knygą "Vėliavos Akyvaizdoje" vertės $1.00, kurios turinį perskaitęs niekuomet neužmirš ir bus kas draugams papasakoti; arba puikų spalvuotą $1.00 vertės Lietuvos Respublikos žemlapį, kurio kopiją prezidentas Wilsonas išsivežė Paryžiaus Taikos Konferencijon.
Prenumeratą ir orderį dovanoms siųskite:
"LIETUVA" DAILY,
3253 So. MORGAN St., CHICAGO, ILL.

MOTERIS IR MERGINOS, PALAUKITE!
PRANEŠU JUMS, kad šiomis dienomis užbaigėme daryti jums naudingą knygą: KNYGA VALGIŲ GAMINIMUI, kurioje telpa keturi šimtai (400) geriausių parinktų išmėgintų valgių. Sutaisyta gražiai, knyga turi 164 puslapius, didumas 9X6 coliai, gražiai audeklu apdaryta su auksuota antspauda ant viršaus. Išsirašykite šitą knygą sau ir bukite pilnom virėjom.
Apart valgių čia rasite ir daugybę naudingų patarimų, reikalingų prie namų prižiurėjimo. Nereiks jums bėdavoti, kas reikia virti, pažiurėsite į knygą ir tuojaus visoki valgiai stovi prieš jumis, išaiškinta gražiai kaip ką padaryti. Sutaupins jums laiką, palengvins gyvenimą. Nelaukite ilgai, pirkite dabar, pasitarkite su kitoms ir kartu sau parsisiųskite!
Apdarytos kaina $1.50; neapdarytos — $1.25.
Rašykite taip:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

MAGDE. "Ak, kaip man niežti galvą! Išbandžiau visokius mazgojimus, trinkimus, muilavimus — ir viskas tas nieko nepagelbėjo nuo tu bjauriu pleiskanu... Man gėda net darosi!"
MARE. "Na, tai kam tau kęst bereikalingai! Žiurėk, kokie mano plaukai gražus, švelnus ir čysti. O tai todėl, kad aš vartoju RUFFLES!"
Kas tai yra RUFFLES? Ar tai gyduolė? Ne!! Ar kvepiantis vanduo? Ne!! RUFFLES yra tai paprasčiausis plaukų ir odos sustiprintojis, kuris prigelbi gamtai suteikt žmogui priklausanti grožį. O kas gal but gražesnio už ilgus, blizgančius, švelnius plaukus? Kas gal but smagesnio už čystą neniežinčią galvos odą?
RUFFLES
panaikina pleiskanas! Su jomis nereikia kelių mėnesių galvos trynimo: dviejų ar trijų dienų bėgyje RUFFLES pradės mažinti pleiskanas, o savaitės laike jų jau nei žymės neliks! Paskui tik retkarčiais suvilgant galvą bus užtektinu, kad pleiskanos neatsinaujintų.
Nusipirkte šiąnakt RUFFLES bonkutę aptiekoje. Kaštuos tik 65c., bet jųs sakysite, kad jos vertos daug daugiau. Paaiškinimai pridėti prie kiekvienos bonkutės. Jei negausite jusų aptiekoje, tai atsiųskite mums 75c. pačto markėmis, ar money order šiokiu adresu:
F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

TEGUL JUSŲ PINIGAI DIRBA DEL JUS
Pinigas gulintis be apyvartos yra lygus medžiui be vaisių. Leiskite savo pinigus į apyvartą, tat pinigai darys pinigus. Geriausia ir saugiausia vieta indėjimui pinigų apyvarton, tai DIENRAŠČIO "VIENYBĖS" BENDROVĖ. Čia pinigai niekad nežus ir neš didelį pelną, nes Dienraščio leidimas —tai didelis ir pelningas biznis, kurio visas pelnas bus išdalinamas tarp šėrininkų.
Dienraščio šėrai parsiduoda po $10.00. Visi pirkite tiek šėrų kiek tik išgalite! Klauskite paaiškinimų, rašydami tiesiog į Dienraščio Bendrovę šiuo adresu:
Lithuanian Daily Vienybe
120—124 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Lietuviu aptieka
Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem st., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių šaknių lietuviškų.
Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausiu daktarus per telefoną visai uždyka.
H. CABITT,
100 SALEM ST., BOSTON, MASS.

Visas Pelnas Eina Prieglaudos Namo Fondui.
KNYGOS "AMERIKA" naudingumas bei svarba yra tame, kad joje pateipa daug indomių ir kiekvienam reikalingų žinoti faktų, nurodymų ir žinių apie Ameriką ir tt.
PLATINDAMI šią kningą padarysite didelę naudą saunes gausite dvigubų piningų vertės, ir padarysite naudą savo Organizacijai, — pagelbėsit inkunyti senai pradėtą PRIEGLAUDOS NAMO steigimo darbą.
KNINGA DIDELĖ, KAINA TIKTAI 75 CENTAI.
Pinigus ar Money Orderius siųskit:
Lithuanian Allliance of America,
307 W. 30-th STREET, NEW YORK CITY.

Vietos žinios.

EXTRA!

"Sandara" tik ką gavo didelius pluoštus naujų Lietuvoje išeinančių laikraščių Galima "Sandaroje"nusipirkti "Dobro" — socialistų, liaudininkų demokratų organo po 5c. kopija. "Lietuvos Ukininką" galima gaut "Sandaroje" po 15c. už kopiją.

Taipgi atėjo daug svarbių laiškų nuo Lietuvos veikėjų. Sekančiuose "Sandaros numeriuose pradėsime talpinti.

Nepraleiskite Mitingo!

Lapkričio 2 d., 1919, 2 v. p. p. So. Bostono Lietuvių Salėje įvyks vietinių ir apielinkės lietuvių mitingas, Nuteriotos Lietuvos Draugų Komiteto šaukiamas, vykinimui pradėto darbo Lietuvos gelbėjime.

Gubernatorius prašytas duoti Mass. valstijos "Tag Day".

Po atsišaukimu del minėto mitingo pasirašo Nut. Liet. Drg. Komitetos: A. Ivaškevičius K. Norkus, J. Sokas, K. Gaidys, M. Venys, F. Gudas.

Gerb. komp. M. Petrauskas per "Sandarą" paaukavo $10.00 Lietuvos Nepriklausomybės Fondui, kaipo paminėjimą Lietuvos Laisvės Savaitės.

Musų kompozitoriaus pavyzdį turėtų paskelbti ir kiti branginantieji musų tėvynės laisvę lietuviai.

Aukos Lietuvai.

Surinktos 19 d. Spalio pobažnytnėje salėje:

Vaclovas Juozukonis $20.-00.

Juozas Gurskis $10.00; Jok. Varaitis 7.25 (stampomis); Mik. Januškevičius $5.00; M. Gudaitis $2.00.

Po $1.00: Anel. Kuncevičiutė, U. Paulauskiutė, A. Stanislovaitė. P. Astrauskas, J. Vasiliauskas, P. Matulionis, J. Matulevičius, O. Aukštikalnaitė, Ant Kairys, P. Galoveckas, J. Červokas, J. Mickevičius, J. Tamtis, M. Andriunienė; A. Usevičiutė, J. Gudaitė.

Viso $68.08.

Vėliaus aukavo Marta Butvydienė $100.00 ir V. Saparnienė $10.00.

Viso labo $178,18.

K. Gaidys, fin. sekr.

Nut. Liet. Komiteto Prakalbos.

Pareitą nedėldienį buvo surengtos prakalbos Lietuvių Salėje. Prakalbų vedėjum buvęs M. Venys. Kalbėjo Dr. Jonikaitis — nurodė musų tėvynės Lietuvos praeitį, kaip lietuviai buvo persekiojami rusais ir kitais gaivalais per daugelį metų; nurodė lenkų besielgimus su lietuviais ir todel dabar lietuvius visus ragino, kad dėtusi visomis galėmis kovon už lietuvių liuosybę. S. Norkunas kalbėdamas davė užreiškimus, kad lenkams gražumu nesitraukiant iš Lietuvos lietuviai ginklo turi griebtis. St. Gegužis "Keleivio" adm. savo kalboje nurodinėjo savo tautos pranginimą ir kvietė visus dėti visas pastangas idant priešus išvyti, idant savo brangią tėvynę Lietuvą gelbėti nuo jos priešų teriojimo; ragino visus Lietuvai laisvę įgyti. Butų gerai, kad visų žodžiai nuo darbų nesiskirtų.

M. V.

J. M. Andriušis, veikėjas iš Detroit, Mch. ir musų bendradarbis p. Truska iš Newark, N. J. lankėsi "Sandaroje."

S. L. Šv. Kazimiero Draugijos GERI DARBAI.

Spalio 26 d. S. L. Šv. Kazimiero Draugijos įvykusiam susirinkime apsvarsčius bėgančius reikalus, tapo perskaitytas nuo Nuteriotos Letuvos Draugų Komiteto laiškas, kviečiantis prie bendro Lietuvos gelbėjimo darbo. Laiškas entuzijastiškai tapo priimtas ir nutarta skyrti auką $200. Apart šios aukos tapo išrinkti du nariai — Antanas Linčauskas ir Andrius Adomavičius, kurie iš narių surinks dar $300 taip kad nuo šios draugijos susidaris auką apie $500. Iš šios draugijos nuo seniau buvo rinkta liuosnoriai kolektoriai kolektuoti pinigus del N. L. Dr. Komiteto, tai dabar nutarta, kad tie patys barduotųsi šiam pačiam tikslui.

Susirinkime pateiktas raportas, kad užpraeitame susirinkime išneštos rezoliucijos kuriuomis užprotestuota prieš lenkus už jų užgrobimą Vilniaus, rezoliucija buvo išsiuntinėta kongresmonams ir senatoriams nuo kurių gauti atsakimai, kad jei rezaliucija perstatys Kongresui ir Senatui, taigi ir draugija ištaria didelį ačiu tiems politikams, kurie daro šį pasižadėijmą, o tai butent gg. senatoriui H. C. Lodge, kongresmanams J. F. Fitzgerald ir J. A. Gallivan.

J. M. Pečulis.
Sekretorius.

KLAIDOS PATAISYMAS.

Šiame "Sandaros" numeryje ant 7-to pusl. telpa tąsa gerb. A. B. Klaipediškio straipsnio "Mažoji Lietuva". Per laužytojo neapsižiurėjimą dalis to straipsnio pateko ant 2-ro puslapio, paskutinėje špaltoje. Ten per klaidą palikta šios eilutės "Lietuvos žuvusių karžygių vardai. Astopas Antanas, Skabeikių k., Papilės val. Šiaulių". Nukeltoji ant 2-ro pusl. minėto straipsnio dalis turi prasidėti šiais žodžiais: "Kiti Vokietijos konservatorių bernai bandė lietuvius" ir tt. ir turi tilpti prie skyriaus "Sunki Lietuvių Kova už savo Kalbą."

Vietos Lietuviai žinokite.

Kad nuo pirmos dienos (1 d.) Novermber, Baž. Svetainėje ant 428 W. Braodway, So. Boston, Mass. atidaroma anglų kalbos specialės klesos arba mokykla; kame bus priimami vien tik lietuviai, nes lietuvių rupesniu ir su pagelba Bostono Universiteto perdetiniu ir profesorium steigiama. Mokytojaus iš Bostono U. Colegios profesoriai.

Mokyklon bus priimami visokio amžiaus žmonės — vyrai, moterįs, jauni ir suaugę.

Mylinti ir branginanti komslą bei apšvietą insitėmikite dieną ir laiką registravimosi.

Pribukite nuo 8 val. vakare, visi branginkime laiką panaudodami jį ant apšvietos ir eikime kuopkime pažangumo keliais išminties ir prakilnumo.

Mokslo kursas tęsis per žiemą ir dovanai.

Visi prie mokslo, prie apšvietos kelio, prie siekių nieks neužstos!

A. J. Jokubaitis.

Nerašyk laiškus kaip su vištos koja, rašyk juos su musų typewriteriu. Daugelis žmonių rašo neaiškiai. Ši mašina yra pigi. bet gera. Vaikas gali ant jos rašyti ir įvalandą laiko buti ekspertas. Kiekvienas biznierius; agentas ir draugijos sekretorius privalo turėti typewriterį, nes neaiškus raštas daro blogą įspudį. Musų mašina turi patogų sustatymą raidžių ir kainuoja tik $2.75, didesnė $6.75, ima popierą 9 col. pločio. Turim taipgi kitą mašiną su kuria galima rašyti taip gerai kaip kad ant tos kuri kainuoja $100, ir kaina tik $18.50. Kiekviena mašina yra tvirtai sudėta ir užmokam persiuntimo lėšas. Prie kiekvienos mašinos yrapaaiškinimai kaip ją vartoti. Pasiųsk saov užsakymą šiandien.

Universal Distributing Co.;
Dept. 278;
36 Madison Sq., Station, New York;
(45) N. Y.

VISI Į NORWOODĄ!

Šokiai! Smagųs Šokiai!

Rengia A.L.T.S. 33 Kp.

Subatoj, 1 Lapkričio, 1919

LIETUVIŲ SALĖJE,

Pradžia 7:30 val. vakare.

SLAVIN'S ORCHESTRA.

Ši orchestra tai dar pirmą kartą griežš pas lietuvius, kuri yra pagarsėjusi visoj Naujoj Anglijoj tarp svetimtaučių.

Tai bus puikiausi šokiai kokių dar Norwoode neesą buvę.

Taipgi kviečiame visus kaip Norwoodo taip ir aplinkinių miestų lietuvius atsilankyti koskaitlingiausiai. Užganėdinimas gvarantuotas.

Visus užprašo

KOMITETAS.

ATSIŠAUKIMAS

Gerb. "Sand." Redakcija:—

Šiuomi nuoširdžiai prašome patalpinti savo gerb, laikraštyje šį musų atsišaukimą:

LIETUVOS KARIUOMENĖS PAVEIKSLAI.

Šiomis dienomis Lietuvos Liuosybės Sargų Centras gavo iš Lietuvos visą ploštą įvairių Lietuvos Kariuomenės fotografijų. Fotografijos yra nepaprastai įdomios, jau nekalbant apie jų didelę istorišką vertę. Kiekvienas tikras lietuvis turėtų pasirupinti įsigyti bent vieną kompletą tų paveikslų.

Iš tų paveikslų mes padarėm atvirutes, nepaprastai puikias. Atvirutės yra keturių rušių. Jos parsiduoda dvi už dvidešimts penkis centus. Didesni paveikslai, kaip tai "Lietuvos Kareiviai paėmė bolševika nelaisvėn," "Lietuvos Kariuomenės Kulkosvaidžių skyrius" ir kiti parsiduoda po 25 centus. Tokie paveikslai yra trijų rušių. Iš viso yra septyni vaizdai.

Kuris prisiųs vieną dolerį, gaus tuos visus paveikslus. Norime pažymėti. kad čia nėra jokis pasipelnijimas. nes visas pelnas yra skiriamas sušelpimui Lietuvos Kareivių, kurie pašalpos reikalauja.

Paveikslų reikale adresuokit, įdėdami dolerinę ar daugiau, o jei mažiau, galima ir pačto markėmis:

Lietuvos Liuosybės Sargai, C. Raš.
456 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Ispanijos karalius Alfonso atvyko į Londoną. Jį sutiko augšti Anglijos valdi.

KONSERVATORIJA.

Lietuvių Muzikos Konservatorijon gali įstot kiekvienas, kurs tik nori apsipažint su gaidomis, pasimokyt dainuot, teorijos muzikos, smuikos, ir kitų instrumentų. Už dainavimą ar kompoziciją — 10 lekcijų — 15 dol. Už smuiką, pianą ir kitus instrumentus — 10 lekcijų —13 dol. Lekcijos paprastai pusvalandinės; gali gauti kiekvienas vieną, dvi ar trįs lekcijas sąvaitėje, pagal sutarmės.

Direktorius

M. PETRAUSKAS,
769 Broadway, So. Boston, Mass.

Jau Spaudoje.

"Svetimoj Padangėj Pasaulės Verpetuose" 170 naujausios gadynės eilių ir dainų su dailės paveikslais, 200 pusl. knyga, padalinta ant 6 skyrių, formatas —10 colių ilgio ir 7 pločio.

Leidžia Dailiosios Literaturos Draugija.

Meldžiu visų savo draugų ir pritarėjų pasiskubinti užsiprenumeruoti šią poezijos knygą. Kurie prisideda $10.00 bus skaitomi knygos leidėjais, ir jų vardai bus patalpinti toj pačioj knygoj. Jiems bus duodama $20.00 vertės knygomis. Knygosgi kaina $1.00. Taipgi galima ir po vieną knygą užsiprenumeruoti dabar, kad paskubinus jos išleidimą.

Knyga bus padirbta gražiausioj formoj ir naujausia technika, todėl spaudos lėšos yra didelės, o kogreičiausia jos bus surinktos, to greičiau knyga bus pabaigta. Kreipkitės šiuo antrašu:

A. J. JOKUBAITIS,

Dailiosios Lit. Dr-jos Pirm.
BOSTON UNIVERSITY,
607 Boylston, St., Boston, Mass.

Šeimyniškos Gyduolės

APSAUGOJIMUI SAVO SVEIKATOS VARTOK JATUL'S ŠEIMYNIŠKAS GYDUOLES.

Jums reikalinga gyduolės, kurios geriausia gydo šias ligas, kaip tai:
Užkiettėjimą vidurių, kaina ....50c.
Galvos skaudėjimą ..... 50c.
Peršalimą ..... 50c.
Kosulį ir krutinės skaudėjimą $1.00
Del gero apetito prie valgio ....$2.00.

Užlaikom Anodia, tikro Europietiško stiprumo $1.00. Visokių gydančių žolių galite gauti pas mus. Jųs galite gauti medecinų, kokių tik pasaulyje vartojama. Reikale, siųskite su užsakymu kartu ir pinigus, money orderiu arba registruotam laiške. Taipgi reikalaujam agentų; duodam gerą uždarbį. Adresuokit:

P. A. JATUL, Aptiekorius,
(Jatulevičius)
P. O. Box 2128, Boston, Mass.

JOSEPH B. AGLINSKAS.
3238 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Užlaikau Knygų Krautuvę, parduodu įvairaus turinio knygas, kaip tai: belletristika, ekonomiją, sociologiją, politika, gamtos ir kiti mokslai. Hygiena, istorija, etnologija, biografija, kalbamoksliai, poezija ir teatrams knygos. Taipgi priimu paskelbimus, užrašau laikraščius ir pavieniais parduodu sekančius: "Naujienas", "Keleivį", "Kardą", "Dilgėles," "Sandarą," "Amerikos Lietuvį", "Dirvą" ir "Lietuvą." Prisiųsdami už 6 c. krasaženkliu reikalaukite katalogo.

Bell Phone Dickinson 3995 M.

Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.
Ofiso Valandas;
Nuo 9 rito iki 5 po pietu
Vakarais, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M.
Nedeliomis iki 4 po pietu.

LAIVAS Į LIETUVA

Sekantis laivas su visokiais siuntiniais išeis iš Nev York'o prieplaukos, apie 10-tą dieną Lapkričio-Nov. š.m. ir pasieks Lietuvą prieš KALĖDAS.

Jei kas prisiųs mums savo siuntinį vėliaus negu 8-tą dieną Lapkričio, to siuntinys bus pasiųstas kitu laivu paskiaus.

LITHUANIAN AMERICAN TRADING CO.

(Naujas Antrašas)

680 FIFTH AVENUE, NEW YORK CITY, N. Y.

Jųs galit turėti pas save namuose puikaus naminio alaus. **ALUS** Padaryto iš geros Selyklos ir Apynių, kainuos 20c. galionas.

KAM JŪS RŪPINTIS — PASIDARYKITE SAU ALAUS NAMIE.

Musų sutaisymas iš apynių labiausiai tinka naminiam darymui gėrimų iš jo galima padaryti pastiprinantį gėrimą arba girą. Jis yra sutaisytas iš grynai sveikų ir daugiausiai užganėdinančių sudėtinių.

Musų surašas užganėdintų kostumerių auga kasdien tukstančiais, kas rodo,kad musų sutaisymai labai tinka žmonėms. Jis yra sutaisytas žmonėms, kurie gana ilgą laiką darbavosi šioj srityj, idant jums suteikus progą turėti puikaus alaus namie.

Pardavinėsime per trumpą laiką. Nes nuo Sausio, 1920,bus užgintas pardavinėjimas, todel patartina jums pasinaudoti šią proga ir pasipirkti užtektinai ateičiai. Gavę nuo jusų vieną dolerį ($1.00) mes prisiųsime šį sutaisymą. iš kurio galėsite sau pasidaryti 5 galionus puikiausio alaus, putojančio ir su skoniu tikro alaus. Su sutaisymu prisųsim nurodymą padarymui alaus.

ŠIS SPECIALIS PASIULIMAS TESIS TIK PER 30 DIENŲ

Sutaisymas ant 20 galionų alaus kainuoja tik $2.50. Pirkdami taip jųs sučėdysite $1.50. Ligšios dar teisės negina siuntinėjimą šio sutaisymo. Jame visai nėra alkoholiaus. Jis pasid... darant gėrimą pagal musų nurodymą kurį... prisiunčiame,ir kuris gra jums suprantamas.

Siųskite savo orderį šiadien ir mes jums prisiųsime greitai. MĘS GVARANTUOJAME JUMS UŽGANĖDINIMĄ.

Musų knygutė pilna receptų rodančių kaip padaryti namie viskę, alųvyną ir kitokius puikius gėrimus. bus jums išsiųsta gavus nuo jusų vieną dolerį pinigais arba money orderį.

Rašykite šiuo adresu: Michigan Wholesale Home Brew Supply Co.,
281 FARNSWORTH AVE., DETROIT, MICH.

DUONA KURI ĮMAIŠYTA SU PIENU

Reikalauk sav... grosernių pirkti šios duonos

T. H. BEST'S CELEBRATED MILK BREAD BEST IN THE WORLD

GROCERS BAKING COMPANY
21 Hillsboro st. Dorchester, Mass.

Tel. Richmond 2957-M.
Dr. David W. Rosen
Gydo visokias ligas, chroniškas ir slaptas vyrų ir moterų ligas.
Valandos: nuo 8 ryto iki 8 vakare.
321 Hanover st.,
Boston, Mass.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)
Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare.
509 Broadway, Kampas G St.,
So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 502

DR. J. JONIKAITIS
Chirurgas ir Gydytojas
495 E. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Tel. S. B. 1771.
Valandos:
Nuo 9 iki 11-tos iš ryto
Nuo 1 iki 3 po pietų
Nuo 7 iki 9 vakare.

Telephone So. Boston 605
LIETUVIŠKAS
Advokatas
WILLIAM F. J. HOWARD
Lietuviška pavardė buvo
Vincas F. J. Kavaliauskas
315 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

BIBLIJA

Tai yra visas Šventas Raštas, Seno ir Naujo Testamento. Ši Biblija yra tikra, pilna, lietuviška, lietuviškomis raidemis; pagerinta per kun. M. X. Mockų, labai naudingomis rodyklėmis, susideda iš 66 knygų, 1189 perskyrimų, 31173 padėjimų. Audimo stiprus apdaras, aukso titulas, gera plona popiera, rausvi kraštai, kaina $3.50

Roan skuros linknus apdaras, aukso titulas, geresnė plonesnė popiera, rundini kampai, burnišiuoti raudoni kraštai, kaina $4.50

Roan skuros linknus uždengiantis knygos kraštus apdaras, aukso titulas, ekstra gera plona popiera, rundini kampai, rausvai auksuoti kraštai, kaina $5.50.

Užsakymai bus išpildyti tuojaus. Prisiuntimas bus apmokėtas. Pinigai siusti yra geriausiai per pačto arba ekspreso money orderį. Adresuoti reikia šitaip:

M. X. MOCKUS
255 Broadway, So. Boston, Mass.

Teisingiausia ir geriausia lietuviška

APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiurint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai viena tinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. Gyduolių galit gaut kokios tik pasaulyj yra vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisiųsiu per expresą.

K. ŠIDLAUKSAS
Aptiekorius ir Savininkas
226 Broadway, kampas C Street,
SOUTH BOSTON, MASS.
Telephone South Boston 21014 ir 21013